Pecyn Dogfen Cyhoeddus

CYNGOR Sir Ddinbych Denbighshire COUNTY COUNCIL

At: Aelodau'r Pwyllgor Archwilio Cymunedau

Dyddiad: Dydd Gwener, 20 Mehefin 2014

Rhif Union: 01824 712554

ebost: dcc_admin@denbighshire.gov.uk

Annwyl Gynghorydd

Fe'ch gwahoddir i fynychu cyfarfod y **PWYLLGOR ARCHWILIO CYMUNEDAU, DYDD IAU, 26 MEHEFIN 2014** am **9.30 am** yn **YSTAFELL BWYLLGORA 1A, NEUADD Y SIR, RHUTHUN**.

Yn gywir iawn

G Williams
Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Democrataidd

AGENDA

RHAN 1 – ESTYNNIR GWAHODDIAD I'R WASG A'R CYHOEDD FYNYCHU RHAN HON Y CYFARFOD

1 YMDDIHEURIADAU

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Dylai'r Aelodau ddatgan unrhyw gysylltiadau personol neu sy'n rhagfarnu mewn unrhyw fusnes a nodwyd i'w ystyried yn y cyfarfod hwn.

3 MATERION BRYS FEL Y CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

Rhybudd o eitemau y dylid, ym marn y Cadeirydd, eu hystyried yn y cyfarfod fel mater o frys yn unol ag Adran 100B(4) Deddf Llywodraeth Leol 1972.

4 COFNODION (Tudalennau 5 - 12)

Derbyn cofnodion y Pwyllgor Archwilio Cymunedau a gynhaliwyd ar 15 Mai 2014 (copi wedi'i amgáu).

5 RHAGLEN MODERNEIDDIO ADDYSG - CYNIGION I'R DYFODOL (Tudalennau 13 – 15)

Ystyried adroddiad gan y Pennaeth Cwsmeriaid a Chymorth Addysg (copi wedi'i amgáu) a oedd yn adolygu cynnydd gyda gweithredu'r Rhaglen.

9.30 a.m. – 10.05 a.m.

6 DARPARIAETH GWASANAETHAU DYDD YNG NGOGLEDD SIR DDINBYCH (Tudalennau 17 - 26)

Ystyried adroddiad gan y Pennaeth Gwasanaethau Oedolion a Busnes (copi wedi'i amgáu) ar gynigion i ailfodelu gofal dydd i bobl hŷn yng Ngogledd Sir Ddinbych.

10.10 a.m. – 10.45 a.m.

Egwyl

7 GRŴP TASG A GORFFEN YR ADOLYGIAD BWYD (Tudalennau 27 - 38)

Ystyried adroddiad gan y Pennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd (copi wedi'i amgáu) ar yr ymchwiliad i gaffael bwyd ac arferion rheoleiddio cyfredol.

10.55 a.m. – 11.30 a.m.

8 STRATEGAETH RHEOLI ASEDAU PRIFFYRDD (Tudalennau 39 - 48)

Ystyried adroddiad gan y Pennaeth Gwasanaethau Priffyrdd ac Amgylcheddol (copi wedi'i amgáu) ar gasgliadau'r Gweithgor Strategaeth Priffyrdd a Strategaeth Rheoli Asedau Priffyrdd drafft.

11.30 a.m. – 12.05 p.m.

9 RHAGLEN WAITH ARCHWILIO (Tudalennau 49 - 63)

Ystyried adroddiad gan y Cydlynydd Archwilio (copi wedi'i amgáu) yn gofyn am adolygiad o raglen waith y pwyllgor a rhoi'r diweddaraf i'r aelodau ar faterion perthnasol.

12.05 p.m. – 12.15 p.m.

10 ADBORTH GAN GYNRYCHIOLWYR PWYLLGORAU

Derbyn unrhyw ddiweddariadau gan gynrychiolwyr ar amrywiol Fyrddau a Grwpiau Cyngor

12.15 p.m. – 12.25 p.m.

AELODAETH

Y Cynghorwyr

Huw Hilditch-Roberts (Cadeirydd)	Win Mullen-James (Is-Gadeirydd)
James Davies	Joe Welch
Peter Arnold Evans	Cefyn Williams
Carys Guy	Cheryl Williams
Rhys Hughes	Huw Williams
Bob Murray	

Aelodau Cyfetholedig dros Addysg sy'n Pleidleisio (Rhifau Eitemau Agenda 5 yn unig)

Gill Greenland	Dr. D. Marjoram
Debra Houghton	Gareth Williams
Nicola Lewis	

COPIAU I'R:

Holl Gynghorwyr er gwybodaeth
Y Wasg a'r Llyfrgelloedd
Cynghorau Tref a Chymuned

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

PWYLLGOR ARCHWILIO CYMUNEDAU

Cofnodion cyfarfod o'r Pwyllgor Archwilio Cymunedau a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Ty Russell, Ffordd Churton, Rhyl, Dydd Iau, 15 Mai 2014 am 9.30 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr James Davies, Peter Evans, Carys Guy, Huw Hilditch-Roberts (Cadeirydd), Rhys Hughes, Win Mullen-James, Bob Murray, Joe Welch, Cefyn Williams, Cheryl Williams a Huw Williams

Aelodau'r Cabinet - roedd y Cynghorwyr Hugh Evans, Bobby Feeley a Hugh Irving yn bresennol ar gyfer eitemau penodol ar y rhaglen yn ymwneud â'u portffolios unigol

Arsylwyr - Y Cynghorwyr Joan Butterfield, Stuart Davies a Meirick Davies

HEFYD YN BRESENNOL

Y Cyfarwyddwr Corfforaethol Uchelgais Economaidd a Chymunedol (RM), Pennaeth Tai a Datblygu Cymunedol (PMC), Rheolwr Gofal a Chymorth Tai (JS), Rheolwr Tîm Cefnogi Pobl (KN), Rheolwr Tîm Dylunio ac Adeiladu (SE), Prif Reolwr Datblygu (GF), Rheolwr Marchnata a Chyfathrebu Corfforaethol (GW), Rheolwr Rheoli Datblygu (PM), Arweinydd y Tîm Arfordirol (MD), Cydlynydd Craffu (RE) a Gweinyddwr y Pwyllgor (KEJ)

HYSBYSIAD

Cadarnhaodd y Cydlynydd Archwilio y darpariaethau a oedd wedi'u cynnwys ym Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 ar gyfer penodi cadeiryddion trosolwg ac archwilio. Byddai'r Cynghorydd Huw Hilditch-Roberts yn parhau yn ei swydd fel Cadeirydd, oni fyddai'r grwpiau gwleidyddol perthnasol yn dod i gytundeb ynghylch penodi rhywun gwahanol. Talodd y Cynghorydd Huw Williams deyrnged i sgiliau cadeirio'r Cynghorydd Hilditch-Roberts, ond mynegodd siom nad oedd y grwpiau dan sylw wedi dod i gytundeb.

1 YMDDIHEURIADAU

Y Cynghorydd David Smith (Aelod Arweiniol Tir y Cyhoedd) a'r Pennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd

2 PENODI IS-GADEIRYDD

Nid oedd unrhyw CVs/datganiadau wedi dod i law cyn y cyfarfod ar gyfer swydd yr Is-gadeirydd. Gofynnodd y Cadeirydd am enwebiadau gan y rhai a oedd yn bresennol, a chynigiodd y Cynghorydd Bob Murray y dylid penodi'r Cynghorydd Win Mullen-James yn Is-gadeirydd. Eiliwyd y cynnig gan y Cynghorydd Huw Williams. Gan na chafwyd unrhyw enwebiadau eraill -

PENDERFYNWYD *penodi'r Cynghorydd Win Mullen-James yn Is-gadeirydd y Pwyllgor Archwilio Cymunedau ar gyfer blwyddyn gyngor 2014/15.*

3 **DATGAN CYSYLLTIAD**

Gan ei bod yn denant Cyngor, datganodd y Cynghorydd Cheryl Williams gysylltiad personol ag eitem 7 ar y Rhaglen - Rhaglen Ailwampio Stoc Tai'r Cyngor.

4 **MATERION BRYS FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD**

Nid oedd unrhyw faterion brys wedi'u codi.

5 **COFNODION**

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod diwethaf y pwyllgor a gynhaliwyd ar 3 Ebrill 2014.

Tud. rhif 9 - Eitem 9 Polisi a Rhaglen Torri Lleiniau Glas ar Briffyrdd 2014/15 - Cafwyd nifer o sylwadau gan yr aelodau ynghylch lleiniau glas mewn ardaloedd penodol, a gofynnodd y Cadeirydd iddynt anfon eu sylwadau'n uniongyrchol at y Rheolwr Adain: Rheoli Rhwydwaith, neu godi'r materion yn y grŵp perthnasol o blith Grwpiau Ardal yr Aelodau, fel bo'n briodol. Er iddi wneud cais, nid oedd y Cynghorydd Win Mullen-James wedi cael copi o'r amserlen cynnal a chadw ar gyfer y Rhyl, felly cytunodd y Cydlynydd Archwilio ymchwilio i'r mater.

PENDERFYNWYD *y dylid derbyn a chymeradwyo cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 3 Ebrill 2014 fel cofnod cywir.*

6 **CEFNOGAETH GYSYLLTIEDIG Â THAI AR GYFER POBL HŶN YN SIR DDINBYCH**

Cyflwynodd y Cynghorydd Hugh Irving, Aelod Arweiniol Cwsmeriaid a Chymunedau adroddiad (a gylchredwyd yn flaenorol) a amlinellai'r newidiadau i Wasanaeth Wardeiniaid Tai Gwarchod y Cyngor, yn dilyn Adolygiad Aylward yn 2010, a fersiwn ddiwygiedig o'r Canllawiau Grant Cefnogi Pobl a gyflwynwyd yn 2012.

Dywedwyd wrth yr aelodau mai mentrau Llywodraeth Cymru oedd yn ysgogi'r newidiadau, yn enwedig newidiadau i'r Grant Cefnogi Pobl. Byddai hyn yn creu gwasanaeth tecach i'r holl breswylwyr ac arnynt angen gwasanaethau Cefnogaeth i Fyw'n Annibynnol, yn hytrach na bod y gwasanaethau hynny ond yn hygyrch i rai a oedd yn byw mewn llety gwarchod. Rhoddwyd sicrwydd na fyddai'r gefnogaeth yn cael ei thynnu'n ôl oddi wrth y defnyddwyr gwasanaeth presennol ac arnynt angen y ddarpariaeth dan sylw. Eglurodd y Cynghorydd Bobby Feeley yr achos dros newid ac adroddodd am y gwasanaeth newydd a oedd yn cael ei roi ar waith fesul cam yn rhai o gynlluniau llety gwarchod y Cyngor.

Roedd aelodau'r pwyllgor yn croesawu'r gwasanaeth newydd fel dull o sicrhau darpariaeth ehangach o fewn yr adnoddau presennol, gyda mwy o bwyslais a ffocws ar ddarparu gwasanaethau sy'n grymuso yn hytrach na rhai sy'n annog dibyniaeth. Codwyd cwestiynau ynglŷn â'r trefniadau newydd a lefel y gefnogaeth fyddai'n cael ei darparu, yn enwedig ar gyfer preswylwyr mewn llety gwarchod, er mwyn sicrhau na fyddai hyn yn eu rhoi dan anfantais, ac na fyddai defnyddwyr gwasanaeth yn teimlo wedi'u hynysu yn eu cartrefi eu hunain. Tynnwyd sylw at y pwysigrwydd o fonitro'r gwasanaeth newydd ac o fesur canlyniadau, ynghyd â

sicrhau cysylltiadau effeithiol â gwasanaethau eraill sy'n darparu gofal a chymorth, a gofynnwyd am sicrwydd ynghylch hynny. Dyma oedd ymateb y swyddogion -

- Manylwyd ar natur y gefnogaeth fyddai'n cael ei darparu i sicrhau bod unigolion yn parhau i fod yn annibynnol ac yn gallu cael mynediad at wasanaethau gofal a chymorth eraill fel bo'n briodol.
- Eglurwyd y byddai pwll o Swyddogion Cefnogaeth i Fyw’n Annibynnol wedi’u hyfforddi’n arbennig yn cael ei ddefnyddio i ddarparu’r gwasanaeth. Fel hyn gellid trefnu bod staff ar gael yn ystod absenoldeb salwch neu wyliau, ac y byddai'r ddarpariaeth y tu allan i oriau'n parhau.
- Cafwyd cydnabyddiaeth o bwysigrwydd rhyngweithio cymdeithasol er lles cyffredinol drwy greu pedair swydd newydd i sicrhau cefnogaeth ar gyfer gweithgareddau cymdeithasol.
- Cadarnhawyd y byddai'r gwasanaeth ar gael i breswylwyr lleol fel bo'r angen, ac y gellid cael mynediad i'r gwasanaeth droeon pe bai hynny'n briodol, a hynny ar y cyd â gwasanaethau gofal cymdeithasol neu iechyd.
- Byddai polisi tecach yn cael ei weithredu ar gyfer taliadau, gyda rhai categorïau wedi'u heithrio rhag gorfod talu, ac roedd hi'n annhebygol iawn y byddai unrhyw gategori o dan anfantais ariannol o ganlyniad i'r newidiadau.
- Byddai defnyddwyr gwasanaeth yn cymryd rhan yn llawn yn y gwaith o ddatblygu eu Cynllun Cymorth, y gallent ei ddefnyddio i ddwyn y gwasanaeth i gyfrif.
- Eglurwyd y gwahaniaeth rhwng y cynlluniau cymorth a'r pecynnau gofal a oedd yn ddwy swyddogaeth ar wahân, a'r rhyngweithio rhwng y naill a'r llall.
- Rhoddwyd sicrwydd y byddai'r gwasanaeth newydd yn cael ei werthuso a'i fonitro'n rheolaidd er mwyn sicrhau ei fod yn darparu'r cymorth yr oedd ar y preswylwyr ei angen.

PENDERFYNWYD*, yn amodol ar y sylwadau uchod, y dylid cefnogi'r ymagwedd sy'n cael ei mabwysiadu er mwyn darparu cefnogaeth gysylltiedig â thai i bobl hŷn yn y sir.*

7 RHAGLEN AILWAMPIO STOC TAI'R CYNGOR

Cyflwynodd y Cynghorydd Hugh Irving, Aelod Arweiniol Cwsmeriaid a Chymunedau, yr adroddiad (a gylchredwyd yn flaenorol) a fanylai ar yr hyn a wnaed er mwyn gwella'r Stoc Tai hyd at Safon Ansawdd Tai Cymru (SATC), ac amlinellodd y problemau a gafwyd a'r gwersi a ddysgwyd yn sgil y profiad hwnnw.

Eglurodd y Pennaeth Tai a Datblygu Cymunedol (PTDC) fod y mwyafrif o stoc tai'r Cyngor bellach wedi'i adnewyddu er mwyn cyrraedd SATC. Dechreuwyd y rhaglen ailwampio tai yn 2005 a rhoddwyd wyth o gontractau tai ar dendr. Roedd contractau 1-7 wedi'u cwblhau'n llwyddiannus, ond roedd problemau sylweddol wedi codi gyda Chontract 8, ac roedd y rhain wedi'u nodi yn yr adroddiad ynghyd â'r gwersi a ddysgwyd wrth sefydlu contractau cyfalaf tai yn y dyfodol.

Adroddodd y Cynghorwyr Cefyn Williams, Rhys Hughes, Hugh Evans a Stuart Davies yr amrywiaeth o broblemau a gafwyd gan denantiaid yn eu hardaloedd yn ystod y rhaglen ailwampio. Soniodd y Cynghorydd Cheryl Williams am ei phrofiad hi ei hun fel tenant Cyngor, a phrofiadau aelodau ei ward yn 2010, yn enwedig y diffyg

parch tuag at denantiaid a'u heiddo. Cynigiodd sawl awgrym er mwyn gwella arferion, gan gynnwys dwyn contractwyr i gyfrif pan fyddai eiddo personol yn cael ei ddifrodi, hap-wiriadau ar ansawdd y gwaith, atgyweirio gwaith diffygiol yn gyflym, a threfniadau gwell ar gyfer fetio darpar gontractwyr.

Holwyd y swyddogion gan yr aelodau ynglŷn â'r problemau a gafwyd er mwyn iddynt fod yn fodlon bod mesurau digonol yn cael eu cyflwyno i sicrhau na fyddai yr un problemau'n codi eto yn y dyfodol. Roedd y pwyllgor o'r farn y dylid dilyn proses gaffael gref a chlir yn y dyfodol ar gyfer prosiectau mawr tebyg i'r prosiect hwn, a oedd yn cynnwys nifer o wasanaethau, ac i gefnogi hynny y dylid sefydlu trefniadau cadarn ar gyfer monitro a rheoli contractau. Cyfeiriwyd yn arbennig at rôl bwysig Clerc Gwaith a chanddo ddigon o awdurdod i weithredu a digon o gefnogaeth. Yn ogystal â hyn, dylid cyfarwyddo contractwyr i barchu urddas tenantiaid a'u hawl i breifatrwydd yn eu cartrefi eu hunain, ac i ymddwyn mewn modd cwrtais, parchus ac urddasol yn eu gŵydd.

Derbyniodd y PTDC y materion a godwyd ac ymddiheurodd am y problemau a gafwyd. Aeth y swyddogion ati i ymhelaethu ar yr arferion a'r trefnau a fabwysiadwyd yn ystod y rhaglen, ynghyd â ffactorau a gyfrannodd at y perfformiad gwael, gan gynnwys ansawdd isgontractwyr a gyflogwyd o du hwnt i ffiniau'r ardal. Manylwyd ar y mesurau fyddai'n cael eu cyflwyno i liniaru pryderon yr aelodau ac i sicrhau na fyddai'r problemau a gafwyd yn codi eto, yn enwedig -

- cymalau mewn contractau'n gysylltiedig â defnyddio cadwynau cyflenwi a gweithwyr lleol
- rhoi mwy o bwys ar ansawdd yn hytrach na chost wrth sgorio ceisiadau yn y dyfodol
- defnyddio cymalau cwblhau adrannol mewn contractau yn y dyfodol er mwyn rhoi mwy o reolaeth i'r cleient dros y rhaglen (bydd hyn o gymorth er mwyn tarfu cyn lleied â phosib ar denantiaid)
- cadarnhau rolau a chyfrifoldebau a gwerthuso a monitro'r gwaith wrth iddo fynd rhagddo
- sicrhau bod gwaith diffygiol yn cael ei unioni o fewn cyfnod rhesymol o amser.

PENDERFYNWYD *yn achos pob contract ailwampio tai yn y dyfodol -*

(a) *yn amodol ar y sylwadau uchod, y dylid nodi'r gwersi a ddysgwyd yn sgil Rhaglen Safonau Ansawdd Tai Cymru;*

(b) *y dylid gwneud gwaith i gryfhau trefnau caffael mewn perthynas â rhaglenni buddsoddi cyfalaf mawr, ac y dylai'r gwaith hwnnw gynnwys cryfhau'r rheolaeth ar gontractau, ansawdd contractau a threfnau monitro contractau;*

(c) *y dylid cynnwys gofyniad mewn contractau yn y dyfodol i gontractwyr barchu eiddo a phreifatrwydd tenantiaid;*

(d) *y dylai'r drefn ddiwygiedig ddiffinio'n glir beth yw rolau a chyfrifoldebau'r partïon;*

(e) *y dylai pob gwahoddiad yn y dyfodol i dendro am gontractau gynnwys, lle bo modd, gofyniad i gyflogi contractwyr neu isgontractwyr lleol gyda golwg ar ddatblygu'r economi leol;*

(f) *y dylid paratoi nodyn briffio i'r aelodau sy'n amlinellu'r broses gaffael bresennol, ac sy'n hysbysu sut y bydd y broses honno'n cael ei chryfhau yn y dyfodol, a*

(g) *y dylid cyflwyno'r drefn ddiwygiedig a gynigir ar gyfer monitro a rheoli contractau gerbron y Pwyllgor er mwyn cael arsylwadau maes o law.*

Yn y fan hon (11:20am) cafwyd egwyl am luniaeth.

8 STRATEGAETH CYFATHREBU CORFFORAETHOL

Cyflwynodd y Rheolwr Cyfathrebu a Marchnata Corfforaethol (RhCMC) yr adroddiad (a gylchredwyd yn flaenorol) gan roi’r newyddion diweddaraf am y cynnydd a gafwyd gyda Chynllun Gweithredu'r Strategaeth Gyfathrebu a'r amcanion ar gyfer y deuddeg mis nesaf. Hefyd, cyflwynodd ddrafft o'r protocol ar gyfer cyfathrebu â'r aelodau.

Yn ystod y drafodaeth, codwyd y pwyntiau canlynol:

- yr angen i'r ddolen 'Cysylltu â ni' fod yn fwy amlwg ar wefan y Cyngor
- yr angen i'r calendr digwyddiadau newydd 'EMMA' fod yn fwy hygyrch i'r aelodau ac wedi'i gyfeirio'n briodol.
- yr angen i hysbysu'r aelodau am ddigwyddiadau - digwyddiadau'r Cyngor, Llywodraeth Cymru, Llywodraeth y DU neu ddigwyddiadau eraill sy'n cael eu cynnal yn eu his-adran etholiadol (ddim i gael gwahoddiad i'r digwyddiad o reidrwydd, ond i fod yn ymwybodol ohono). Yn ogystal â hyn, dylid ymgysylltu'n well â Chynghorau Dinas, Tref a Chymuned mewn perthynas â digwyddiadau ardal leol.
- mynegwyd pryderon gan rai aelodau ynghylch ansawdd cyfieithu adroddiadau pwyllgor ayyb, ers i Gyngor Bwrdeistref Sirol Conwy ddarparu'r gwaith.
- roedd rhai'n teimlo bod y Cyngor yn colli cyfle wrth ymdrin â'r cyfryngau, a bod angen mabwysiadu dull llawer mwy rhagweithiol
- yr angen i farchnata'r Cyngor yn y dull cywir ac i uniaethu'n well â phreswylwyr lleol wrth lunio datganiadau i'r wasg
- cadarnhawyd y byddai sesiynau ymwybyddiaeth o'r cyfryngau i'r aelodau yn cael eu cynnwys yn rhan o gynllun gweithredu Blwyddyn 2 ar gyfer y Strategaeth Cyfathrebu Corfforaethol
- yr angen i asesu'r adegau pan na fyddai'n briodol ymuno â dadl gyhoeddus ar faterion
- asesu manteision cyhoeddi 'safbwynt neu farn Sir Ddinbych' ar faterion neu gynigion cenedlaethol penodol.

Adroddodd y RhCMC ar y Broses Rheoli Cyfrifon er mwyn cyfathrebu'n well ag adrannau a sicrhau bod materion posib yn gysylltiedig â'r cyfryngau'n cael eu nodi'n fuan a strategaeth yn cael ei chynllunio i'w datrys. Ymhelaethodd hefyd ar strategaethau i godi proffil yr Arweinydd a'r Prif Weithredwr ar raddfa genedlaethol.

O ran teilwra datganiadau i'r wasg, nododd yr aelodau fod deddfwriaeth yn atal y Cyngor rhag dyfynnu ar ran aelodau unigol ar wahân i aelodau Cabinet, a hynny oherwydd cyfyngiadau gwleidyddol.

PENDERFYNWYD -

(a) *yn amodol ar ddatrys y materion uchod, y dylid nodi'r cynnydd a wnaed o ran Cynllun Gweithredu Blwyddyn 1;*

(b) *y dylid cynnwys y materion a nodwyd uchod yng Nghynllun Gweithredu Blwyddyn 2, ac*

(c) *y dylid cefnogi'r protocol drafft ar gyfathrebu â'r aelodau tra'n aros iddo gael ei gymeradwyo gan yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth, ac y dylid tynnu sylw'r staff at y protocol wedi iddo gael ei gymeradwyo.*

9 GWELL RHEOLEIDDIO SAFLEOEDD CARAFANNAU

Cyflwynodd y Rheolwr Rheoli Datblygu (RhRhD) adroddiad (a gylchredwyd yn flaenorol) a roddai'r newyddion diweddaraf am ddeddfwriaeth berthnasol sydd ar ddod yn Llywodraeth Cymru ynghylch rheoleiddio safleoedd carafanau, a goblygiadau hynny i'r Cyngor.

Dywedwyd wrth yr aelodau na chafwyd y cynnydd a ragwelwyd yn wreiddiol gyda drafft y Strategaeth Carafanau, a hynny oherwydd ymarfer ad-drefnu staff o fwn y gwasanaeth a'r ddeddfwriaeth oedd ar ddod gan Lywodraeth Cymru. Roedd ymgynghoriad yn cael ei gynnal ar hyn o bryd ar y Bil Safleoedd Carafanau Gwyliau (Cymru) ac roedd y Ddeddf Cartrefi Symudol (Cymru) 2013 wedi dod i rym ar 1 Hydref 2014. Mae'r canfyddiad bod pobl yn preswylio mewn carafanau yn y sir drwy'r flwyddyn gron wedi bod yn bryder i aelodau a swyddogion fel ei gilydd ers tro. Byddai Swyddogion Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd a Thrwyddedu yn cyfarfod yn rheolaidd i archwilio materion a oedd yn destun pryder, ac roedd dau erlyniad ar ddod am dorri amodau trwydded. Nodwyd rheoleiddio safleoedd carafanau yn well fel un o'r blaenoriaethau ar gyfer y gwasanaeth ar ôl ei ad-drefnu.

Cyfeiriodd yr aelodau at nifer o achosion lle cafwyd amheuon bod carafanau'n cael eu defnyddio i ddibenion preswyl parhaol o fewn y sir. Mynegwyd amheuon ynghylch gallu'r Gwasanaeth i orfodi unrhyw ddeddfwriaeth newydd neu gymryd camau gorfodi yn erbyn achosion o dorri amodau cynllunio/trwyddedu oherwydd prinder adnoddau. Nodwyd y gellid ystyried hunanwerthusiadau o safleoedd carafanau gan berchnogion a'r posibilrwydd o sefydlu trefn i godi tâl am arolygu safleoedd fel ffordd o gynhyrchu incwm i ariannu camau gorfodi. Holodd yr aelodau a ellid defnyddio cofrestrau etholiadol, cofnodion ysgolion neu gofnodion treth y cyngor/budd-dal tai er mwyn dilysu preswyliaeth. Codwyd pryderon hefyd ynglŷn â'r effaith bosibl ar Wasanaethau Tai'r Cyngor pe bai camau gorfodi'n cael eu cymryd yn erbyn pobl a oedd yn byw ar safleoedd carafanau drwy'r flwyddyn, a'r safleoedd hynny heb drwydded ar gyfer preswylio dros 365 o ddiwrnodiau. Adroddodd y RhRhD ar waith i lunio drafft o Fframwaith Strategaeth Safleoedd Carafanau yn seiliedig ar y ddeddfwriaeth a oedd ar ddod, a fyddai'n mynd i'r afael â'r materion a

godwyd. Ymatebodd hefyd i gwestiynau'r aelodau ynglŷn â'r agweddau cyfreithiol oedd yn rheoli cartrefi mewn parciau, lleoli carafanau a materion cynllunio.

Ar ôl cynnal trafodaeth fanwl ymhlith yr aelodau -

PENDERFYNWYD *yn amodol ar y sylwadau uchod, y dylid nodi cyfeiriad y prosiect ac y dylid cyflwyno'r drafft o Fframwaith Strategaeth Safleoedd Carafanau gerbron y Pwyllgor i'w archwilio maes o law.*

10 RHAGLEN Y RHYL YN SYMUD YMLAEN – ADRODDIAD CHWARTEROL

Cyflwynodd y Cynghorydd Hugh Evans, yr Arweinydd a'r Aelod Arweiniol Datblygu Economaidd yr adroddiad (a gylchredwyd yn flaenorol) oedd yn rhoi'r newyddion diweddaraf am Raglen y Rhyl yn Symud Ymlaen.

Hysbyswyd aelodau'r pwyllgor fod Bwrdd y Rhaglen wedi cytuno i adolygu'r rhaglen er mwyn sicrhau bod y prosiectau'n gyfredol ac yn addas i'r diben. Yn y dyfodol, byddai gwybodaeth o Fynegai Amddifadedd Lluosog y Wardiau yn cael ei chynnwys gyda'r nod yn y pen draw o sicrhau na fyddai unrhyw ward yn y Rhyl yn disgyn i'r categori hwn ar ôl cyflawni'r rhaglen. Er bod nifer o'r prosiectau wedi'u cwblhau'n llwyddiannus, roedd pryderon ynghylch nifer y cyfleoedd am swyddi a grëwyd, a byddai angen i hyn fod yn nodwedd gref ym mhrosiectau'r dyfodol. Hefyd, roedd angen bod yn fwy strategol wrth fuddsoddi, a byddai'r Cyngor yn gofyn am gyfraniad gan Lywodraeth Cymru er mwyn ariannu mentrau yn y dyfodol.

Dyma'r datblygiadau a gafwyd ers llunio'r adroddiad-

- ni chafwyd unrhyw wrthwynebiad yn gysylltiedig â'r cais cynllunio i ddarparu Man Gwyrdd yng Ngorllewin y Rhyl.
- roedd y safle datblygu ar John Street/Rhodfa’r Gorllewin bellach ar y farchnad
- roedd trafodaethau ar y gweill ar y ffordd orau o ddefnyddio'r £1m a neilltuwyd drwy'r cynllun Lleoedd Llewyrchus Llawn Addewid
- roedd y Bwrdd Iechyd wedi dechrau ymgysylltu â swyddogion ynglŷn â'r ysbyty cymunedol

Cyfeiriwyd at drefniadau llywodraethu'r Rhaglen, a rhoddwyd sicrwydd bod i'r Rhaglen drefniadau llywodraethu cadarn a bod disgwyl i aelodau'r Bwrdd adrodd yn ôl wrth randdeiliaid ar gynnydd y Rhaglen. Trafododd yr Aelodau ddatblygiad safle Ocean Plaza, gan godi pryderon ynglŷn â'i ymddangosiad blêr a'r diffyg cynnydd a welwyd o ran cymryd camau gorfodi. Rhoddwyd sicrwydd bod ymdrechion ar waith i fynd i'r afael ag ymddangosiad y safle.

PENDERFYNWYD *yn amodol ar y sylwadau uchod, y dylid nodi'r cynnydd a wnaed a gofyn am gael cyflwyno adroddiadau pellach ar Raglen y Rhyl yn Symud Ymlaen gerbron y Pwyllgor bob chwarter, ar ffurf adroddiad gwybodaeth gyda darpariaeth i'r Pwyllgor alw'r Rhaglen i mewn i gael ei harchwilio os daw agweddau sy'n peri pryder i'r amlwg.*

11 RHAGLEN WAITH ARCHWILIO

Cyflwynwyd adroddiad gan y Cydlynydd Archwilio (a gylchredwyd yn flaenorol) a oedd yn gofyn i'r aelodau adolygu rhaglen waith y pwyllgor i'r dyfodol, ac yn rhoi'r newyddion diweddaraf am faterion perthnasol.

Cytunodd yr aelodau ar y diwygiadau canlynol i'r rhaglen waith -

- Adolygiad Cynlluniau Tref ac Ardal - gohirio hyd fis Medi
- Moderneiddio Addysg - Mehefin
- Strydwedd (adroddiad cynnydd) - Medi

Awgrymwyd y gallai'r aelodau nodi meysydd i'w harchwilio o fewn y Cynllun Corfforaethol ac adrodd yn ôl wrth Grŵp y Cadeiryddion a'r Is-gadeiryddion.

PENDERFYNWYD -

(a) yn amodol ar yr uchod, ac ar unrhyw newidiadau eraill y cytunwyd arnynt yn ystod y cyfarfod, y dylid cymeradwyo'r rhaglen waith i'r dyfodol, fel y nodir yn Atodiad 1 i'r adroddiad, a

(b) y dylid ailbenodi Cynrychiolwyr Archwilio'r Pwyllgor ar y Grwpiau Herio Gwasanaethau a'r Grŵp Monitro Safonau Ysgolion.

12 ADBORTH GAN GYNRYCHIOLWYR PWYLLGORAU

Dywedodd yr Aelodau eu bod wedi bod i'r cyfarfodydd canlynol -

Y Cynghorydd Huw Hilditch-Roberts - Bwrdd Uchelgais Economaidd
Y Cynghorydd Cefyn Williams - Rhianta Corfforaethol
Y Cynghorydd Win Mullen-James – Grŵp Herio'r Gwasanaeth Plant a Theuluoedd

Daeth y cyfarfod i ben am 1.20pm

Adroddiad i'r:	**Pwyllgor Archwilio Cymunedau**
Dyddiad y Cyfarfod:	**26 Mehefin 2014**
Aelod/Swyddog Arweiniol:	**Aelod Arweiniol dros Addysg / Pennaeth Cwsmeriaid a Chefnogaeth Addysg**
Awdur yr Adroddiad:	**Pennaeth Cwsmeriaid a Chefnogaeth Addysg**
Teitl:	**Rhaglen Moderneiddio Addysg**

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Bydd y Pennaeth Cwsmeriaid a Chefnogaeth Addysg yn darparu diweddariad ar lafar i'r cyfarfod ar gynnydd y Rhaglen Moderneiddio Addysg. Ynghlwm fel atodiad mae'r rhaglen ariannol drafft ar gyfer Moderneiddio Addysg ehangach. Mae hyn yn dangos Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif y Cyngor ynghyd ag opsiynau ar gyfer buddsoddi ehangach.

2. Beth yw'r rheswm dros wneud yr adroddiad hwn?

Mae'r Cyngor yn symud ymlaen â rhaglen uchelgeisiol ar gyfer buddsoddi yn yr ystâd ysgolion. Bydd y diweddariad llafar yn caniatáu i Aelodau adolygu'r cynnydd presennol cyn i'r cam nesaf o waith ar gyfer y rhaglen gael ei gyflwyno i'r Cabinet ar 29 Gorffennaf.

3. Beth yw'r argymhellion?

Gofynnir i Aelodau i roi sylwadau ar y sefyllfa bresennol a lle bo'n briodol i wneud argymhellion i'r Cabinet.

4. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Bydd y cynnig yn cefnogi'r flaenoriaeth gorfforaethol o "wella perfformiad mewn addysg ac ansawdd adeiladau ein hysgolion".

5. Faint fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae cost gyffredinol Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif yn £73.4m ac mae dyraniadau dros dro wedi cael eu gwneud gan Sir Ddinbych ar gyfer ei gyfraniad cyffredinol o 50%. Bydd y 50% sy'n weddill yn dod trwy Lywodraeth Cymru a chafwyd cymeradwyaeth ar gyfer 3 o'r 5 prosiect hyd yma. Roedd y Cynllun Corfforaethol hefyd yn cynnwys nod i fuddsoddi £23m pellach ar weithredu ein hadolygiadau ardal, gwaith adnewyddu a gwelliannau eraill i ysgolion.

6. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (EqIA) a gynhaliwyd ar y penderfyniad? Dylai'r templed EqIA wedi'i lenwi gael ei atodi fel atodiad i'r adroddiad.

Mae'r adroddiad hwn er gwybodaeth ar hyn o bryd ac felly nid oes AEC wedi'i wneud.

7. Pa ymgynghori a wnaed gyda’r Pwyllgorau Archwilio ac eraill?

Mae’r opsiynau ar gyfer buddsoddi ar gyfer Ysgolion yr 21ain Ganrif wedi cael ei gymeradwyo yn flaenorol gan y Cabinet a'i drafod gyda'r Pwyllgor Archwilio. Yr adroddiad hwn yw'r cam cyntaf o flaenoriaethu gwariant cyfalaf ychwanegol.

8. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Mae’r adroddiad yn ategu’r dyhead i fuddosddi yn sylweddol yn y rhaglen gwella ysgolion. Bydd angen adolygu’r ffigyrau a ddyfynwyd gan roi ystyriaeth i’r tybiaethau diweddaraf o ran cyllido mewnol ac allanol, costau a llif ariannol. Yn y dyfodol fe fydd rhaid asesu cyfraniadau mewnol fel rhan o’r broses gyllideb flynyddol.

9. Pa risgiau sydd, ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Mae nifer o risgiau yn cael eu rheoli ar hyn o bryd ar lefel rhaglen gan y Bwrdd Rhaglen Moderneiddio Addysg. Bydd pob prosiect unigol yn cynnwys gweithdrefnau rheoli risg.

10. Pŵer i wneud y Penderfyniad

Mae'r cynigion yn cyd-fynd â'r Fframwaith Polisi Moderneiddio Addysg.

Mae erthyglau 6.3.2(b) a 6.3.4(b) o Gyfansoddiad y Cyngor yn nodi pwerau’r Pwyllgor Archwilio mewn perthynas â'r mater hwn.

Swyddog Cyswllt:
Rheolwr y Rhaglen - Moderneiddio Addysg
Ffôn: 01824 706254

				Cyfnod Ysgolion yr 21ain Ganrif 2014/2019							
		2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/2021	Cyfanswm
Prosiectau Ysgolion yr 21ain Ganrif Band A **Y sefyllfa ym mis Mai 2014**											
Rhaniad 50/50 Ysgolion Cymunedol CSDd											
Ysgol Uwchradd y Rhyl / Ysgol Tir Morfa		£24,945	£1,053,080	£2,713,282	£8,272,073	£229,670					£12,293,050
Ysgol Glan Clwyd		£4,579	£5,056	£20,365	£3,486,750	£4,513,221	£408,062				£8,438,033
Ysgol Gymunedol Bodnant			£69,310	£154,695	£863,877	£562,193	£60,973				£1,711,048
Ysgol Bro Dyfrdwy	£4,770	£81,022	£38,697	£88,397							£212,886
Cyfanswm	£4,770	£110,546	£1,166,143	£2,976,739	£12,622,700	£5,305,084	£469,035	£0	£0	£0	£22,655,017
LlC											
Ysgol Uwchradd y Rhyl / Ysgol Tir Morfa				£4,232,326	£7,758,397	£302,327					£12,293,050
Ysgol Glan Clwyd				£1,306,187	£3,486,750	£2,669,030					£7,461,967
Ysgol Gymunedol Bodnant				£464,880	£1,235,120						£1,700,000
Ysgol Bro Dyfrdwy			£1,170,000	£30,000							£1,200,000
Cyfanswm		£0	£1,170,000	£6,033,393	£12,480,267	£2,971,357	£0	£0	£0	£0	£22,655,017
Ysgolion Ffydd 85/15 - £ 28m											
CSDd			£12,624	£97,376	£3,758,503	£344,992					£4,213,495
LlC						£7,473,822	£15,202,529	£841,338	£358,782		£23,876,471
Cyfanswm		£0	£12,624	£97,376	£3,758,503	£7,818,814	£15,202,529	£841,338	£358,782	£0	£28,089,966
Gofynion Cyffredinol											
Ysgol Uwchradd y Rhyl / Ysgol Tir Morfa		£24,945	£1,053,080	£6,945,608	£16,030,470	£531,997	£0	£0	£0		£24,586,100
Ysgol Glan Clwyd		£4,579	£5,056	£1,326,552	£6,973,500	£7,182,251	£408,062	£0	£0		£15,900,000
Ysgol Gymunedol Bodnant		£0	£69,310	£619,575	£2,098,997	£562,193	£60,973	£0	£0		£3,411,048
Ysgol Bro Dyfrdwy	£4,770	£81,022	£1,208,697	£118,397	£0	£0	£0	£0	£0		£1,412,886
Ysgol Ffydd			£12,624	£97,376	£3,758,503	£7,818,814	£15,202,529	£841,338	£358,782		£28,089,966
Cyfanswm	£4,770	£110,546	£2,348,767	£9,107,508	£28,861,470	£16,095,255	£15,671,564	£841,338	£358,782		£73,400,000
Prosiectau Posibl y Cynllun Corfforaethol - Costau Dangosol				Bl. 1	Bl. 2	Bl. 3	Bl. 4	Bl. 5	Bl. 6	Bl. 7	Cyfanswm
Cludiant Gweithle				£250,000	£250,000	£250,000	£250,000				£1,000,000
Ysgol Tref Rhuthun				£141,601	£529,203	£3,752,689	£4,427,892				£8,851,385
Ysgol Ardal Clocaenog / Cyffylliog				£49,647	£151,905	£1,484,268	£580,157				£2,265,977
Ysgol Ardal Llanfair / Pentrecelyn				£60,998	£201,433	£2,053,778	£804,843				£3,121,052
Ysgol Pendref				£155,554	£1,167,460	£435,454					£1,758,468
Ysgol Gynradd Y Rhyl - Darpariaeth Ychwanegol				£106,400	£1,391,519	£3,384,333	£2,535,550				£7,417,802
Cyfanswm				£764,200	£3,691,520	£11,360,522	£8,598,442	£0	£0	£0	£24,414,684
Cyfanswm Gwariant Sir Ddinbych											
Ysgolion yr 21ain Ganrif	£4,770	£110,546	£1,178,767	£3,074,115	£16,381,203	£5,650,076	£469,035	£0	£0	£0	£26,868,512
Prosiectau'r Cynllun Corfforaethol	£0	£0	£0	£764,200	£3,691,520	£11,360,522	£8,598,442				£24,414,684
Cyfanswm	£4,770	£110,546	£1,178,767	£3,838,315	£20,072,723	£17,010,598	£9,067,477	£0	£0	£0	£51,283,196
Prosiectau Posibl Bodelwyddan											
Bodelwyddan - Estyniad i Ysgol y Faenol				£500,000	£1,200,000						£1,700,000
Bodelwyddan - Ysgol Newydd				£106,400	£391,519	£3,384,333	£2,535,550				£6,417,802

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Adroddiad i'r:	**Pwyllgor Archwilio Cymunedau**
Dyddiad y Cyfarfod:	**26 Mehefin 2014**
Aelod / Swyddog Arweiniol:	**Aelod Arweiniol Gofal Cymdeithasol (Gwasanaethau Oedolion a Busnes)/Pennaeth Gwasanaethau Oedolion a Busnes**
Awdur yr Adroddiad:	**Rheolwr Prosiect (Tai Gofal Ychwanegol)/ Rheolwr Gwasanaeth (Busnes a Gofalwyr)**
Teitl:	**Darparu Gwasanaethau Dydd yng Ngogledd Sir Ddinbych**

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1 Mae'r adroddiad yn rhoi diweddariad ynglŷn ag adroddiad a ddaeth ger bron y Cabinet ym mis Mawrth 2013 yn manylu ar gynigion i ailfodelu gofal dydd i bobl hŷn yng Ngogledd Sir Ddinbych. Cytunodd y Cabinet i ddull gweithredu wedi ei ailfodelu o ran gofal dydd ac i ddatblygu cynllun prosiect ar gyfer cyflwyno hynny.

1.2 Mae'r cynigion yn ymwneud yn bennaf â newidiadau yng Ngogledd Sir Ddinbych. Fodd bynnag nodwyd hefyd y bwriad o gyflwyno egwyddorion strategol sy'n sylfaenol i hyrwyddo annibyniaeth pobl trwy ailalluogi a defnyddio adnoddau cymunedol ledled y sir gyfan.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Darparu i'r Pwyllgor Craffu ddiweddariad ynglŷn â'r newidiadau sydd wedi cael eu rhoi ar waith i wasanaethau dydd ar gyfer pobl hŷn yng Ngogledd y Sir a sut y bydd y newidiadau hyn yn cael eu dyblygu ledled y sir.

3. Beth yw'r argymhellion?

Bod yr Aelodau'n derbyn yr adroddiad ac yn cynnig sylwadau ac yn cefnogi'r camau sy'n cael eu cymryd i symud y gwasanaeth yn ei flaen yn gyson â'r egwyddor o gefnogi dinasyddion Sir Ddinbych i aros mor annibynnol ag y bo modd am gyhyd ag y bo modd.

4. Manylion yr Adroddiad

4.1 Cefndir

4.1.1 Roedd yr adroddiad yn 2013 yn nodi'r heriau sy'n wynebu'r Gwasanaethau Cymdeithasol a'r angen i ymateb i Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles (Cymru) 2014 a ddaeth i rym ar 1 Mai 2014 sy'n mynnu bod awdurdodau lleol yn trawsnewid y ffordd y mae gwasanaethau cymdeithasol yn cael eu darparu, yn bennaf drwy hyrwyddo annibyniaeth pobl a rhoi llais cryfach ac ymreolaeth iddynt.

4.1.2 Adolygwyd y Gwasanaethau Dydd yng Ngogledd Sir Ddinbych gan Gyngor Sir Ddinbych am nifer o resymau:

- Er mwyn sicrhau bod y gwasanaeth yn gyson â'n polisi ail-alluogi (Mae ail-alluogi yn ymwneud â sicrhau bod y gwasanaethau yr ydym yn eu cynnig yn canolbwyntio ar helpu person i aros mor annibynnol â phosibl drwy ddysgu neu ail-ddysgu'r sgiliau sy'n angenrheidiol i fyw bywyd bob dydd a chanfod yr hyder i fyw gartref.)
- Oherwydd gostyngiad yn nifer yr atgyfeiriadau ac yn nifer y bobl sy'n mynychu gwasanaethau dydd
- Yr angen i edrych yn ofalus ar ddarpariaeth y gwasanaeth yn ei gyfanrwydd gyda'r bwriad o wneud arbedion cyllideb lle bynnag y bo modd yn yr hinsawdd economaidd bresennol.

4.1.3 Roedd adroddiad 2013 yn cynnig y dylai gofal dydd yn Sir Ddinbych ganolbwyntio ar:

i) bobl sydd mor fusgrell neu ag iechyd meddwl cynddrwg nes na allent ymdopi â gweithgareddau yn y gymuned a bod arnynt angen amgylchedd â mwy o warchodaeth;

ii) pobl y mae eu gofalwyr angen seibiant rheolaidd a dibynadwy er mwyn eu galluogi i barhau i ofalu am y person hŷn a phan na ellir diwallu anghenion y person hŷn hwnnw trwy gyfrwng gweithgareddau yn y gymuned;

iii) pobl sydd wedi dod i ddibynnu cymaint ar y gwasanaethau presennol nes y byddai newid drwy alluogi/ail-alluogi yn afresymol

4.1.4 Mae darparu gofal dydd yn rhan o ddull ehangach sy'n ystyried pwysigrwydd atal, ymyrraeth gynnar ac sy'n cydnabod y bydd gan rai pobl, mewn poblogaeth sy'n heneiddio, anghenion gofal cymhleth, tymor hir sy'n gofyn am ddulliau ymatebol ac sydd yn canolbwyntio ar yr unigolyn.

4.2 **Beth sydd wedi ei roi ar waith hyd yma**

4.2.1 Wrth i'r adolygiad fynd rhagddo bu symudiad llwyddiannus tuag at fwy o integreiddio rhwng y ddwy ganolfan gofal dydd bresennol gyda'r gwasanaeth yn gweithredu o Hafan Deg dridiau'r wythnos ac o Lys Nant ddeuddydd yr wythnos. Fodd bynnag, ym mis Tachwedd 2013 cafwyd llifogydd yn adeilad Llys Nant yn Ffordd Llys Nant, gan wneud y lle yn annrhigiadwy dros dro, a chan fod paratoadau ar y gweill ar gyfer y Nadolig, penderfynwyd symud i gynnig gwasanaeth 5 niwrnod yn Hafan Deg ac i adolygu'r sefyllfa yn y Flwyddyn Newydd.

4.2.2 Ar ôl ystyried y sefyllfa bresennol yn ofalus penderfynodd Uwch Dîm Arweinyddiaeth Oedolion a Busnes i ganolbwyntio'r gwasanaeth yn barhaol yn Hafan Deg yn y Rhyl mewn adeilad sydd wedi ei adeiladu'n bwrpasol ar gyfer darparu gwasanaethau dydd ac sydd yn cydymffurfio'n llawn â'r Ddeddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd. Cynhaliwyd ymgynghoriad gyda'r holl fudd-ddeiliaid gan gynnwys defnyddwyr gwasanaeth, gofalwyr a staff trwy gydol mis Ionawr 2014

ynglŷn â’r cynnig i drawsnewid y ddarpariaeth i wasanaeth tridiau, h.y. dydd Llun, dydd Mercher a dydd Gwener o 1 Ebrill 2014.

4.2.3 Wrth edrych ar anghenion yr unigolion hynny a oedd yn mynychu gwasanaethau dydd yng Ngogledd y sir ar y pryd dim ond 2 oedd yn derbyn gwasanaethau am fwy na 2 ddiwrnod a gwnaed trefniadau i ddiwallu eu hanghenion hwy. Ar gyfer yr holl ddefnyddwyr gwasanaeth eraill, cynhaliwyd trafodaethau ar sail un-i-un rhwng yr unigolion a'u teuluoedd/gofalwyr a gyda'u Gweithiwr Cymdeithasol/Gweithiwr Gofal Cymunedol, a gyda'r Tîm Rheoli yn Hafan Deg er mwyn sicrhau bod y gwasanaeth newydd yn parhau i ddiwallu eu hanghenion. Nid oes unrhyw fwriad i leihau'r gwasanaeth i ddefnyddwyr gwasanaeth presennol.

4.2.4 Am ddeuddydd bob wythnos, h.y. dydd Mawrth a dydd Iau caiff y ganolfan ei defnyddio fel rhan o'r strategaeth ailalluogi gyffredinol er mwyn i bobl newydd sy'n cael eu cyfeirio at y gwasanaethau dydd gael cyfnod o weithgarwch sy'n canolbwyntio ar ddeilliannau yn Hafan Deg gyda’r bwriad o gynnal eu hannibyniaeth yn y gymuned.

4.2.5 Ochr yn ochr â'r trefniadau hyn mae gwaith yn mynd rhagddo i ddatblygu’r cyfleoedd ymhellach i gael gweithgareddau dydd ystyrlon yn y gymuned yng Ngogledd Sir Ddinbych, gan gynnwys:

- Cyfleoedd ar gyfer gweithgareddau yn Nant y Môr ym Mhrestatyn (mae sawl gweithgaredd cynhwysol wedi cael eu cynnal yn Nant y Môr)
- Cyfleoedd ar gyfer gweithgareddau yn Gorwel Newydd yn y Rhyl
- Cyfleoedd ar gyfer gweithgareddau gyda Morrisons yn y Rhyl (mae gweithgareddau rheolaidd wedi bod yn cael eu cynnal yn siop Morrisons yn cynnwys defnyddwyr y ganolfan ddydd a phobl hŷn leol eraill)
- Rhaglen Cymuned sy’n Gyfeillgar i Ddementia ym Maes Emlyn yn y Rhyl,
- Cyfleoedd ar gyfer gweithgareddau gyda Mudiadau Gwirfoddol ym Mhrestatyn (mae trafodaethau yn mynd rhagddynt)
- Mae hyfforddwyr o glwb pêl-droed y Rhyl yn cynnal sesiynau cadw'n heini yn Hafan Deg sydd yn boblogaidd iawn
- Mae Dementia Cymru yn cynnal digwyddiadau yn Hafan Deg
- Gall defnyddwyr y gwasanaeth hefyd gael cyswllt â sesiynau Celf ar gyfer pobl â dementia yn llyfrgell y Rhyl

4.2.6 Dyma sefyllfa presenoldeb yn Hafan Deg ar hyn o bryd:

	Nifer sy’n mynychu bob wythnos			
	Dydd Llun	Dydd Mercher	Dydd Gwener	Cyfanswm
Defnyddwyr Gwasanaeth Blaenorol Hafan Deg	11	6	7	24
Wedi bod yn mynychu Canolfan Llys Nant yn flaenorol	8	11	11	30
cyfansymiau	19	17	18	54

Nid oes unrhyw ddefnyddwyr gwasanaeth wedi rhoi'r gorau i fynychu o ganlyniad i'r newidiadau.

4.2.7 Cyflogid 15 o bobl yn y 2 wasanaeth ar wahân ac yn y trefniant newydd mae 12 o swyddi, gyda chymysgedd o staff rhan-amser (3 diwrnod) a staff llawn-amser i adlewyrchu gofynion y gwasanaeth wedi ei ailfodelu.

.

4.2.8 O ran y swyddi hynny nad oes mo'u hangen bellach, mae tri aelod o staff wedi gofyn am ddiswyddiad/ymddeoliad cynnar, mae un yn ystyried adleoli i swydd llawn amser parhaol yn rhywle arall yn y gwasanaeth ac mae un aelod o staff yn cael ei ddiswyddo.

4.2.9 Bu awgrym fod bwriad i gau'r Ystafell Grefftau fel rhan o symud y gwasanaeth yn ei flaen. Nid hynny yw'r bwriad, er y bydd yr ystafell sydd wedi ei dynodi ar hyn o bryd yn ystafell grefft yn cael ei defnyddio yn fwy creadigol fel man lle gellir cefnogi amrywiaeth o weithgareddau a lle caiff rhagor o ddefnyddwyr gwasanaeth eu hannog i ddefnyddio'r gofod. Bydd y gofod hwn ar gael dros y 5 diwrnod. Mae'r ystafell grefft yn ystafell agored braf a llachar, gyda llawr hawdd ei lanhau ac felly mae'n cynnig ei hun i'w defnyddio ar gyfer nifer o weithgareddau. Fel y bydd rhai Aelodau'n ymwybodol, mae lolfa haul ynghlwm wrth ran o'r ystafell. Mae nifer o ddefnyddwyr gwasanaeth wedi dweud cymaint y maent yn colli cael garddio. Byddai'r ardal hon yn ddelfrydol i dyfu hadau, i ail-botio ac i dyfu planhigion ar eu cyfer eu hunain neu ar gyfer eraill, neu ar gyfer y Ganolfan ei hun. Rydym yn y broses o sefydlu ardal y tu allan i hyrwyddo'r gweithgarwch hwn. Nawr bod goblygiadau staffio'r newidiadau wedi cael eu datrys, bydd y rheolwr yn dechrau ymgysylltu â defnyddwyr gwasanaeth a staff i edrych ar sut y gellir defnyddio'r gofod yn fwy effeithiol er budd pawb sy'n defnyddio'r ganolfan.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae'r gwasanaeth sydd wedi ei ailfodelu'n cyfrannu'n uniongyrchol at flaenoriaeth y Cyngor bod pobl ddiamddiffyn yn cael eu diogelu ac yn gallu byw mor annibynnol ag sy'n bosib.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae'r gostyngiad yn y gofynion staffio a'r costau adeiladu ar gyfer Prestatyn wedi arwain at arbedion a fydd yn cael eu cynnwys yn y cynigion ar gyfer y gyllideb yn 2015/16.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb a gynhaliwyd ar y penderfyniad?

Dynododd yr Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (gweler yr Atodiad) bod y gwasanaeth wedi ei ailfodelu yn darparu ystod ehangach o wasanaethau cymorth i bobl hŷn nag oedd ar gael o'r blaen.

8. Pa ymgynghori a wnaed gyda'r Pwyllgorau Archwilio ac eraill?

Mae'r cynigion ar gyfer newid wedi cael eu datblygu trwy gyfrwng trafodaethau hir gyda grwpiau o fudd-ddeiliaid gan gynnwys defnyddwyr gwasanaeth, gofalwyr, staff,

cynghorwyr sir a thref ac mewn digwyddiadau herio gwasanaethau a phwyllgorau craffu.

9. **Datganiad y Prif Swyddog Cyllid**

Dim angen.

10.

Ni ddynodwyd unrhyw risgiau fel rhan o'r adroddiad hwn.

11. **Pŵer i wneud y Penderfyniad**

Amlinellir pwerau’r Pwyllgorau Archwilio mewn perthynas ag archwilio perfformiad gwasanaethau'r Cyngor ym mharagraff 6.3.4(b) y Cyfansoddiad.

Swyddog Cyswllt:
Rheolwr Prosiect (Tai Gofal Ychwanegol)/ Ffôn: 01824 706596

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Atodiad

Adolygiad o Wasanaethau Dydd ar gyfer Pobl Hŷn yng Ngogledd Sir Ddinbych
10 Mehefin 2014

Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb

Adolygiad o Wasanaethau Dydd i Bobl Hŷn yng Ngogledd Sir Ddinbych

Cyswllt:	Jacqui Bryan Gwasanaethau Oedolion a Busnes
Diweddarwyd:	10 Mehefin 2014

1. Pa fath o gynnig / penderfyniad sy'n cael ei asesu?

Adolygiad gwasanaeth neu gynnig ad-drefnu

2. Beth yw pwrpas y cynnig / penderfyniad hwn, a pha newid (i staff neu'r gymuned) fydd yn digwydd yn sgil ei weithredu?

Mae darpariaeth gwasanaeth dydd yng Ngogledd y Sir wedi cael ei ailfodelu i sicrhau ei bod yn cael ei darparu mewn dull sy'n gyson â'r model ailalluogi a ddefnyddir mewn rhannau eraill o'r gwasanaethau oedolion sy'n sicrhau gwell cynaliadwyedd wrth symud ymlaen, ond sydd eto, ar yr un pryd yn sicrhau y darperir math a lefel briodol o wasanaeth i ddefnyddwyr gwasanaeth cyfredol a newydd er mwyn diwallu eu hanghenion sydd wedi eu hasesu.

3. A oes angen cynnal asesiad o effaith ar gydraddoldeb ar y cynnig / penderfyniad hwn? Os nac oes, eglurwch pam.

Dylid nodi: *os bydd y cynnig yn cael effaith ar bobl (staff neu'r gymuned) yna bydd* ***rhaid*** *cynnal asesiad o effaith ar gydraddoldeb*

Oes	

4. Rhowch grynodeb o'r camau a gymerwyd, a'r wybodaeth a ddefnyddiwyd, i gynnal yr asesiad hwn, gan gynnwys unrhyw ymgysylltu a wnaed

(Gweler adran 1 yn y pecyn gwaith am arweiniad)

Mae defnyddwyr gwasanaeth presennol, eu gofalwyr, staff, aelodau etholedig lleol a budd-ddeiliaid eraill wedi cael eu cynnwys mewn nifer o gyfarfodydd dros gyfnod o fisoedd yn 2013 ac yn nechrau 2014 i adolygu'r ddarpariaeth bresennol ac er mwyn datblygu a rhoi model newydd ar waith.

5. A fydd y cynnig / penderfyniad hwn yn cael effaith bositif ar unrhyw un o'r nodweddion a ddiogelwyd (oed; anabledd; ail

aseinio rhyw; priodas a phartneriaeth sifil; beichiogrwydd a mamolaeth; hil; crefydd neu gred; rhyw; a thueddfryd rhywiol)?
(Gweler adran 1 yn y pecyn gwaith i weld disgrifiad o'r nodweddion a ddiogelir)

Mae'r ailfodelu wedi creu cynhwysedd i ganiatáu cynnig ystod ehangach o gefnogaeth i bobl hŷn yn yr ardal.

6. A fydd y cynnig / penderfyniad hwn yn cael effaith anghymesur ar unrhyw un o'r nodweddion a ddiogelwyd (oed; anabledd; ail aseinio rhyw; priodas a phartneriaeth sifil; beichiogrwydd a mamolaeth; hil; crefydd neu gred; rhyw; a thueddfryd rhywiol)?

Mae'r gwasanaeth yn cefnogi pobl hŷn a bydd yn parhau i ddiwallu eu hanghenion er bod hyn wedi golygu newid yn lleoliad y gwasanaeth i rai defnyddwyr gwasanaeth a newid yn y diwrnod y maent yn derbyn y gwasanaeth i rai.

7. A yw'r cynnig / penderfyniad wedi'i ddiwygio i ddileu neu leihau unrhyw effaith negyddol bosibl? Os nad ydyw, eglurwch pam.

Ydy	Datblygwyd cynlluniau unigol ar gyfer pob defnyddiwr gwasanaeth yr oedd y newidiadau yn effeithio arnynt a bydd y rheiny'n cael eu hadolygu'n rheolaidd. Darparwyd cefnogaeth Adnoddau Dynol i bob aelod o staff y tîm yr effeithiwyd arnynt gan yr ailfodelu.

8. A ydych wedi nodi unrhyw gamau pellach i fynd i'r afael ag unrhyw effaith negyddol bosibl ac / neu eu monitro?

Do	

Cam(au) Gweithredu	Perchennog	Erbyn pryd?
Gwerthuso effaith rhoi'r ailfodelu ar waith unwaith y bydd y newidiadau wedi gwreiddio i ddynodi unrhyw effaith negyddol bosibl	Anne Hughes-Jones	Mehefin 2015
<Disgrifiwch>	<Enw>	<DD.MM.BB>
<Disgrifiwch>	<Enw>	<DD.MM.BB>
<Disgrifiwch>	<Enw>	<DD.MM.BB>
<Datgyfyngu golygu er mwyn ychwanegu rhesi>	<Enw>	<DD.MM.BB>

----

9. Datganiad

Gwnaed pob ymdrech resymol i ddileu neu leihau unrhyw effaith anghymesur bosibl ar bobl sy'n rhannu nodweddion a ddiogelir. Caiff union effaith y cynnig / penderfyniad ei adolygu ar yr adeg briodol.

Dyddiad Adolygu:	Mehefin 2015

Enw Swyddog Arweiniol yr Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb	Dyddiad
Jacqui Bryan	10.6.2014

Nodwch y bydd angen i chi gyhoeddi canlyniad yr asesiad o effaith ar gydraddoldeb os byddwch yn canfod effaith sylweddol debygol.

Adroddiad i'r:	**Pwyllgor Archwilio Cymunedau**
Dyddiad y Cyfarfod:	**26 Mehefin 2014**
Aelod/Swyddog Arweiniol:	**Aelod Arweiniol, Parth Cyhoeddus**
Awdur yr Adroddiad:	**Pennaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd/ Rheolwr Gwarchod y Cyhoedd**
Teitl:	**Grŵp Gorchwyl a Gorffen Adolygu Bwyd – Adroddiad Diweddaru**

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1 Yn dilyn yr adroddiadau cenedlaethol ar DNA cig ceffyl a ddarganfuwyd mewn cynhyrchion cig, cychwynnodd y Cyngor ymchwiliad i gaffael bwyd cyfredol ac arferion rheoleiddio. Sefydlwyd Grŵp Gorchwyl a Gorffen yn wleidyddol gytbwys, yn cynnwys Swyddogion ac Aelodau'r Cyngor, i nodi unrhyw risgiau allweddol ac i alluogi gweithdrefnau digonol i fod ar waith i amddiffyn trigolion, ymwelwyr a defnyddwyr gwasanaethau'r Cyngor. Mae hyn yn cynnwys ysgolion a gwasanaethau cymdeithasol, cartrefi preswyl a mannau eraill dan reolaeth y Cyngor.

2. Beth yw'r rheswm dros wneud yr adroddiad hwn?

2.1 Cyfarfu'r Grŵp Gorchwyl a Gorffen sawl gwaith ac adroddwyd ddiwethaf i'r Pwyllgor Archwilio Cymunedau fis Mai 2013. Gofynnodd yr Aelodau i Swyddogion ddarparu adroddiad diweddaru mewn tua 12 mis i fonitro cynnydd yn erbyn argymhellion y cytunwyd arnynt yn yr adroddiad hwnnw.

3. Beth yw'r argymhellion?

3.1 Bod yr Aelodau'n gwneud sylwadau ar gynnwys yr adroddiad a'r cynnydd a wnaed yn erbyn pob un o'r argymhellion.

3.2 Aelodau i ystyried a ydynt angen adroddiad monitro pellach.

4. Manylion am yr adroddiad.

4.1 Er hwylustod darllen a chyfeirio bydd diweddariad yn cael ei ddarparu yn erbyn pob un o'r argymhellion a wnaed gan Swyddogion a chytunwyd gan yr Aelodau ym mis Mai 2013. Mae'r argymhellion hyn yn rhychwantu ar draws yr ystod o wasanaethau'r Cyngor a gymerodd ran yn yr adolygiad sef swyddogaethau rheoleiddio a chaffael corfforaethol bwyd ar draws y cyngor, gan gynnwys gwasanaeth prydau ysgol a gwasanaethau cymdeithasol.

Swyddogaethau Rheoleiddio:

4.2 Llwyddwyd i benodi Swyddog Safonau Masnach yn llwyddiannus gan y Gwasanaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd i swydd am gyfnod penodol tan 31 Mawrth 2015. Mae'n gwbl gymwys ac yn bodloni gofynion yr Asiantaeth Safonau Bwyd.

4.3 Mae crynodeb llawn o'r gwaith safonau bwyd a wnaed gan Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd a'r Swyddog yn arbennig i'w weld yn Atodiad 1 yr adroddiad hwn. Mae'r gwaith a wnaed yn sylweddol ac yn cynnwys y canlynol:

- Arolygiadau safonau bwyd llawn o'r holl adeiladau risg uchel i fod i gael archwiliad yn ystod 2013/14 (pob eiddo risg uchel wedi cael eu harolygu yn draddodiadol ar gyfer materion hylendid bwyd)
- Cynnal amrywiaeth o arolygon samplo safonau bwyd, gan gynnwys profion rhywogaethau cig ar ran ein gwasanaeth prydau ysgol a gwasanaethau cymdeithasol, pysgod ac amnewid caws, profi alergenau cnau mewn prydau bwytai/bwyd parod a phrofi gwirodydd er mwyn sicrhau nad ydynt yn cael eu hamnewid gyda brandiau rhatach/ffug
- Pob siop gigydd yn y Sir wedi eu harolygu i sicrhau bod labelu bwyd yn foddhaol
- 40 eiddo tafarn wedi eu harchwilio er mwyn sicrhau bod y llinellau cwrw yn cael eu glanhau yn drylwyr a dim amnewid yn digwydd
- Holl archfarchnadoedd a masnachwyr marchnad fwyd wedi eu harolygu ar gyfer amrywiaeth o faterion safonau bwyd

4.4 Mae gwaith pellach hefyd wedi cael ei wneud ar ddarparu hyfforddiant i fusnesau o fewn y Sir ar labelu bwyd. Mae hyn wedi arwain at gwrs undydd yn cael ei ddarparu i fusnesau yn ardal Rhuthun. Mae hyfforddiant hefyd wedi cael ei ddarparu i'n Swyddogion Diogelwch Bwyd (Gwarchod y Cyhoedd) a Swyddogion Iechyd Anifeiliaid (Gwarchod y Cyhoedd) ar safonau bwyd a gorfodi bwyd i ddatblygu "gwasanaeth rheoleiddio bwyd" mwy cydlynol.

4.5 Roedd un o'n Swyddogion Safonau Masnach o fewn y gwasanaeth yn cael cefnogaeth gan y Cyngor i ymgymryd â chymhwyster gorfodi bwyd. Mae hi wedi pasio'r cymhwyster hwn. Roedd ein Swyddog Safonau Masnach dan Hyfforddiant hefyd wedi'i chefnogi ac wedi pasio ei harholiadau safonau bwyd ysgrifenedig. Mae hi ar fin eistedd ei harholiad llafar yn ddiweddarach eleni ac os yn llwyddiannus byddai hefyd yn bodloni gofynion cymhwysedd yr Asiantaeth Safonau Bwyd. Mae cael y swydd tymor penodol dros dro profiadol hon wedi bod o gymorth mawr i hyfforddi/datblygu ein staff parhaol yn y maes gwaith hwn.

4.6 Roedd gwasanaeth bwyd y Cyngor hefyd yn destun archwiliad llawn gan yr Asiantaeth Safonau Bwyd ym mis Gorffennaf 2013. Nid ydym wedi derbyn yr adroddiad archwilio terfynol eto, fodd bynnag, wedi cyflwyno rhai sylwadau ac adborth ar gynnwys adroddiad drafft a dderbyniwyd yn hwyr yn 2013. Bydd

cynllun gweithredu’n cael ei ddatblygu a'i gytuno i fynd i’r afael ag unrhyw gamau gweithredu a nodwyd gan yr Asiantaeth Safonau Bwyd.

4.7 Cyflwynwyd cais a chafodd ei gymeradwyo’n llwyddiannus gan yr Asiantaeth Safonau Bwyd am arian i wneud gwaith samplu ar draws y Sir. Cafodd y cyllid hwn ei ddefnyddio i ariannu samplo yn ein hysgolion a chartrefi gofal ar ffurfiant rhywogaethau cig, caws ac amnewid pysgod ac alergenau cnau mewn bwyd. Mae crynodeb o’r gwaith samplu a wnaed yn Atodiad 2 yr adroddiad hwn.

4.8 Rydym hefyd wedi derbyn cadarnhad yn ddiweddar iawn gan yr Asiantaeth Safonau Bwyd ein bod wedi llwyddo i gael cyllid pellach i wneud mwy o waith samplu gyda'n hysgolion a’n cartrefi gofal ar ffurfiant rhywogaethau cig a hefyd alergenau cnau mewn prydau parod. Mae gwaith pellach hefyd ar y gweill ar draws Gogledd Cymru fel rhan o brosiect cydweithio gwarchod y cyhoedd ehangach ar samplu cigoedd i wirio statws PGI cig.

Swyddogaethau Caffael:

4.9 Mae cyfarfodydd rheolaidd wedi eu cynnal rhwng y swyddog safonau bwyd, swyddogion caffael, swyddogion arlwyo ysgolion a swyddogion contractau gwasanaethau cymdeithasol i drafod arolygon samplo, gweithdrefnau caffael bwyd ac unrhyw ganlyniadau o'r samplo a wnaed.

4.10 Mae gwaith pellach wedi ei gynllunio yn ystod eleni i ymgymryd â phrosiect archwilio caffael, sy’n cynnwys y swyddogion safonau bwyd yn gweithio gyda’r gwasanaeth prydau ysgol, y gwasanaethau cymdeithasol a chaffael i ymgymryd ag archwiliadau safle o fwyd sy’n cael ei gludo i'n safle.

4.11 Mae'r Uned Caffael Corfforaethol yn trafod yn barhaus gyda Chymdeithas Arlwywyr y Brifysgol (TUCO) i sicrhau ein bod yn derbyn yr holl wybodaeth angenrheidiol i’n galluogi i fonitro tarddiad ein bwyd i ysgolion a chartrefi gofal. Bydd hyn hefyd yn golygu cynnwys cymal 'hawl i archwilio' yn y contract.

4.12 Mae creu un pwynt gwybodaeth canolog ar gyfer pob contract caffael bwyd gan ddefnyddio System Rheoli Contract Proactis ar y gweill. Mae'r gwaith a gynlluniwyd yn cynnwys dylunio holiadur y gellir ei ddefnyddio gan ddefnyddwyr a chyflenwyr ar y system Proactis. Mae hefyd angen sicrhau bod yr holl gyflenwyr wedi cofrestru ar y system Proactis.

4.13 Bydd y system adrodd M-Power newydd a fydd ar gael ddiwedd Mai/dechrau Mehefin yn caniatáu dadansoddiad gwariant bob chwarter neu’n fwy rheolaidd i sicrhau cydymffurfiaeth â'n Rheoliadau Ariannol.

4.14 Rydym yn ystyried defnyddio'r cytundeb TUCO ar gyfer cyflenwi cig ffres wedi'i rewi i'n cartrefi gofal. Bydd hyn yn cynnwys cig o Gigoedd Hughes ym Mangor yn cael ei gyflenwi drwy Woodwards Foods. Cynhaliwyd cyfarfod gyda Woodwards ar 1 Mai i drafod y gofynion ar gyfer pob cartref. Os nad yw

hyn yn bosibl byddwn wedyn yn edrych ar dendr ar wahân ar gyfer cyflenwi cig i'n cartrefi gofal.

4.15 Mae ymarfer Fframwaith Cig bellach wedi'i gwblhau ac mae 9 o gwmnïau ar y fframwaith, fel gwasanaeth arlwyo rydym wedi penderfynu aros gyda Chigoedd Hughes Bangor. Nid yw'r Cyngor wedi cael unrhyw broblemau gyda'r cwmni hwn yn y gorffennol, gallant gyflenwi cig oen a chig eidion o Gymru ac mae pob prawf cynnyrch a wnaed gan y swyddog safonau bwyd wedi dod yn ôl yn glir ac yn cydymffurfio.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

5.1 Er nad yw gwaith y Grŵp Tasg a Gorffen Adolygu Bwyd yn cysylltu'n uniongyrchol ag un neu fwy o'r 7 blaenoriaeth yn y Cynllun Corfforaethol 2012-2017, mae'n ddyletswydd allweddol bod y Cyngor yn sicrhau bod preswylwyr yn derbyn cig a chynnyrch cig dibynadwy a bod modd olrhain y cynnyrch, ynghyd â nwyddau defnyddwyr eraill.

6. Faint fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1 Nid oes unrhyw gostau penodol yn gysylltiedig ag argymhellion yr adroddiad hwn. Fodd bynnag, bydd cost y gwaith sy'n cael ei wneud ar hyn o bryd a'r gwaith arfaethedig i gael ei wneud yn ystod y flwyddyn yn cael ei gyflawni o fewn cyllidebau gwasanaeth presennol.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (EqIA) a gynhaliwyd ar y penderfyniad? Dylai'r templed EqIA wedi'i lenwi gael ei atodi fel atodiad i'r adroddiad.

7.1 Nid oes unrhyw oblygiadau o ran cydraddoldebau o argymhellion yr adroddiad hwn.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?

8.1 Cynhaliwyd ymgynghoriadau rhwng yr Uned Caffael Corfforaethol, y Gwasanaeth Arlwyo Ysgolion, Gwasanaethau Cymdeithasol a Gwasanaeth Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd wrth gynhyrchu'r adroddiad hwn.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1 Dylai'r costau gael eu cynnwys o fewn yr adnoddau presennol a chyllid grant ar gyfer prosiectau penodol.

10. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1 Mae'r gwaith a wnaed gan bob gwasanaeth fel rhan o'r adolygiad hwn a'r argymhellion sydd wedi'u cynnwys yn yr adroddiad hwn wedi eu dylunio er mwyn lleihau'r risg o ddeunyddiau bwyd o safon isel yn mynd i'r gadwyn fwyd yn Sir Ddinbych.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

11.1 Dim angen penderfyniad ffurfiol (gweler yr argymhellion)

11.2 Mae erthyglau 6.3.4(b) yn cyfeirio at bwerau Archwilio o ran archwilio materion o’r fath.

Swyddog Cyswllt:
Rheolwr Gwarchod y Cyhoedd Ffôn: 01824 706350

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Atodiad 1

Crynodeb o'r gwaith Safonau Bwyd a wnaed gan Swyddog Safonau Masnach ychwanegol, cyfnod penodol, dros dro

Archwiliadau (heb gynnwys y prosiectau y cyfeirir atynt isod)

- Ymweld â 30 o safleoedd bwyd
- 3 ymweliad Safonau Masnach / Iechyd yr Amgylchedd ar y cyd (i gefnogi swyddog Safonau Masnach wrth gwblhau cymhwyster (a chymhwysedd) ar gyfer Archwiliadau Hylendid Bwyd).

Ceisiadau Gwasanaeth a Chwynion

25 o geisiadau gwasanaeth / cwynion - pob agwedd o’r tasgau sy'n gysylltiedig â Swyddog Safonau Masnach cymwys (pwysau a mesurau, bwyd, porthiant, prisio)

Cyngor a Hyfforddiant

- Presenoldeb Safonau Masnach yng nghyfarfod tîm Iechyd yr Amgylchedd gyda chyngor ar brosiectau ar y cyd
- Pasiodd un swyddog Safonau Masnach fodiwl Amaeth Safonau Masnach
- Pasiodd un swyddog Safonau Masnach agweddau ysgrifenedig ac ymarferol modiwl Bwyd, Safonau Masnach (mae angen cwblhau agwedd lafar y modiwl cyn bod yn gymwys – mae disgwyl i hynny ddigwydd ym mis Tachwedd 2014)

<u>Yn yr arfaeth</u>

- Datblygu cymhwysedd Swyddogion Iechyd Anifeiliaid er mwyn galluogi cynnal archwiliadau porthiant gyda chynhyrchwyr cynradd
- Datblygu cymhwysedd y Swyddogion Diogelwch Bwyd er mwyn galluogi archwiliadau "safonau bwyd"

Ymchwiliadau

- Nid oedd unrhyw ymchwiliadau newydd.

Prosiectau Samplu

- Cwblhawyd yr holl brosiectau samplu a chynhyrchwyd adroddiad ar gyfer y cyfnod blynyddol (gweler yr adroddiad atodedig).

<u>Yn yr Arfaeth (yn amodol ar gyllid yr Asiantaeth Safonau Bwyd - tua £45,000)</u>

- PGI rhanbarthol "Cig Eidion o Gymru" – Bu i Gyngor Sir Ddinbych arwain ar hawliadau cig eidion Cymru
- Arolygon samplo rhanbarthol - cynllun samplo cytunedig ledled Gogledd Cymru i gynnwys **Briwgig Amrwd, Cig Amrwd, Pysgod Cyfan Amrwd, Powdrau Cnau, Sawsiau a Sesnin**
- Cais samplo caffael bwyd - **Toriadau Cig, Prydau i’w dwyn ymaith**

Archwilio Allanol

- Dim.

Gweithrediadau Eraill

- Archwiliadau hylendid porthiant - o fewn y prosiectau isod.

Arolygon / Prosiectau eraill

- Presenoldeb yn Fera (Asiantaeth Ymchwil Bwyd a'r Amgylchedd) Cynhadledd Twyll Bwyd i sefydlu Tendr Prosiect ar gyfer Twyll Bwyd yng Ngogledd Cymru, gan ddechrau gyda'r Prosiect PGI (fel y soniwyd uchod).
- Prosiect Cigyddion – aethpwyd i ymweld â phob Cigydd. Y prif faes lle nad oedd cydymffurfio oedd labelu cynnwys cig. Pasiodd yr holl offer pwyso.
- Prosiect tyrcwn - Ymweliadau Iechyd yr Amgylchedd a Safonau Masnach ar y cyd i 7 o ffermydd tyrcwn tymhorol. Mân ddiffygion cydymffurfio yn ymwneud â gwaredu plu o dan Reoliadau Sgil-gynnyrch Anifeiliaid.
- Prosiect Tafarndai – aethpwyd i ymweld â 40 eiddo. Ni chanfuwyd unrhyw faterion arwyddocaol mewn perthynas â bwyd. Mae a wnelo un mater y dylid bod yn ymwybodol ohono â glanhau stoc ar gyfer casgenni cwrw - cadwyni mawr yn dadlwytho cwrw sy'n agos at ei ddyddiad gwydnwch. Ni chanfuwyd unrhyw faterion o ran amnewid er canfod un sefydliad yn gwerthu cynnyrch na thalwyd treth ar ei gyfer (a thrwy hynny greu sefyllfa masnachu annheg). Roedd y materion eraill yn cynnwys dim "hysbysiadau gwirodydd" a mesuryddion heb ei stampio.
- Prosiect Marchnadoedd – archwiliwyd 11 o fasnachwyr. Y prif feysydd lle nad oedd cydymffurfiaeth oedd arddangos prisiau, labelu bwyd yn glir a chyfathrebu ynglŷn ag alergeddau
- Prosiect Archfarchnadoedd – aethpwyd i ymweld â 12 o fusnesau. Ni chanfuwyd unrhyw faterion sylweddol yn ymwneud â bwyd. Roedd diffyg cydymffurfio yn ymwneud ag awgrymu prisiau camarweiniol a methiannau o ran pwysau a mesurau.

<u>Ar y gweill</u>

- Prosiect archwilio caffael - cyswllt gydag Arlwyo Ysgolion / Caffael. Bwriedir cynnal archwiliadau ar safle o ddanfoniadau bwyd.
- Seminar Fusnes Gwarchod y Cyhoedd i Fusnesau Bwyd - yn amodol ar gyllid drwy grant yr Asiantaeth Safonau Bwyd ar gyfer ffrydiau gwaith Systemau Rheoli Bwyd. Bwriedir cynnal digwyddiad, sy'n agored i bob busnes bwyd yn Sir Ddinbych, yn edrych ar agweddau ar Systemau Rheoli Bwyd i helpu busnesau i wella eu sgôr hylendid. Bydd hefyd yn cynnwys agweddau ar reoleiddio sy'n berthnasol i Warchod y Cyhoedd
- Gweithio tuag at ddanfoniadau porthiant rhanbarthol fel rhan o gydweithio â Safonau Masnach.
- Diweddaru data risg busnesau bwyd mewn perthynas â safonau bwyd i'r cynllun risg newydd (a gymeradwywyd gan y Bwrdd Safonau Masnach Cenedlaethol)

- Diweddaru data risg busnesau porthiant yn unol â Chod Ymarfer cyfraith ddiwygiedig Porthiant (cymryd “cydnabyddiaeth a enillir” i ystyriaeth)

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Atodiad 2

Adroddiad Samplo Safonau Bwyd Blynyddol (2013/2014)

Samplau Archwiliadau

Aethpwyd ag un sampl bwyd fel rhan o ymweliadau bwyd arferol. Y canlyniad oedd newid labelu cynnyrch Olew Had Rêp Tra Choeth yn y Blodyn Aur.

Ystyrir mai'r arfer gorau fyddai cymryd samplau bwyd o BOB Gweithredwr Busnes Bwyd risg uchel fel rhan o archwiliadau arferol i safonau bwyd ac mae hynny'n argymhelliad ar gyfer 2014-2015.

Samplau Gwasanaeth a Chwynion

Aethpwyd â 2 sampl a oedd yn deillio o gwynion a dderbyniodd y Gwasanaeth Safonau Bwyd;

- roedd un yn golygu cynnal archwiliad mewnol gan nad oedd digon o dystiolaeth yn bodoli i'w ddadansoddi, ac,
- roedd un yn deillio o ddod o hyd i aren mewn pryd KFC, gan arwain at atgyfeiriad at Fwrdd Iechyd Addysgu Powys ynglŷn â masnachfraint Gastronomy Food UK Ltd.

Samplau Cyngor a Hyfforddiant

Ni aethpwyd ag unrhyw samplau at ddibenion hyfforddiant ffurfiol gan fod prosiectau samplu yn cael eu defnyddio at y diben hwn.

Samplau Ymchwilio

Cymerwyd a chyflwynwyd sampl er na chafodd ei dadansoddi pan dderbyniwyd (adroddiad Cudd-wybodaeth) 5x5x5 oddi wrth yr Uned Twyll Bwyd ynghylch amnewid pupur tsili yn erbyn paciwr bwyd risg uchel. Ni fyddai'r dadansoddiad wedi gallu canfod y math o tsili. Gyda datblygiadau mewn technegau isotop, efallai y bydd y labordy [Eurofins] yn y dyfodol yn gallu canfod twyll amnewid posibl.

Prosiectau Samplu (a ariennir gan yr Asiantaeth Safonau Bwyd)

Porthiant - Halogyddion

Pasiodd 5 o 5 grawnfwyd o ffermydd yn Sir Ddinbych wrth brofi am mycotocsinau

Bwyd: Cyfansoddiad

- Methodd 2 o 10 cynnyrch cig wrth brofi cyfansoddiad cig yn yr arolwg Caffael:
  - un ar % gynnwys cig, ac,
  - un am amnewid rhywogaeth.
- Methodd 1 o 3 o'r rhywogaethau cig oen am eu bod yn gig rhywogaeth arall [cyw iâr mewn cebab]
- Pasiodd 3 o 3 o'r rhywogaethau cig eidion wrth brofi am gig o rywogaeth arall
- Methodd un cyflenwr cig o Sir Ddinbych yn yr arolwg gyda sampl o'r tu allan i'r sir

Amnewid:

- Methodd 2 o 5 o’r cynhyrchion caws am amnewid caws yn yr arolwg
- Pasiodd 5 o 5 o’r samplau pysgod wrth brofi am amnewid posibl am gynnyrch rhatach

Halogiad:

- Methodd 1 o 3 o samplau bwytai oherwydd alergenau cnau. Arweiniodd un o'r methiannau hyn at ymchwiliad ac mae’r camau priodol i’w cymryd o dan ystyriaeth (Ebrill 2014).
- Pasiodd 3 o 3 o'r cynnyrch ceirch wrth brofi am halogiad mall rhyg.

Amnewid eraill (heb ei ariannu gan yr Asiantaeth Safonau Bwyd)

- Pasiodd 39 o 39 o’r sgriniadau ffon wrth brofi amnewid gwirodydd am frandiau ffug rhatach

Adroddiad i'r:	**Pwyllgor Archwilio Cymunedau**
Dyddiad y Cyfarfod:	**26ain Mehefin 2014**
Aelod/Swyddog Arweiniol:	**Aelod Arweiniol Parth y Cyhoedd/ Pennaeth Gwasanaethau Priffyrdd ac Amgylcheddol**
Awdur yr Adroddiad:	**Rheolwr Asedau a Risg**
Teitl:	**Strategaeth Rheoli Asedau Priffyrdd**

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Amlinellu'r sefyllfa ddiweddaraf o ran rhwydwaith ffyrdd y Sir a disgrifio sut y bydd eu cyflwr yn cael eu rheoli i'r dyfodol.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

Darparu gwybodaeth ynghylch sut y bydd gwaith cynnal ymatebol ac ataliol yn cael ei reoli drwy ailddiffinio'r modd y mae'r rhwydwaith ffyrdd yn cael ei flaenoriaethu. Yr adroddiad hwn yw'r cam nesaf yn dilyn trafodaeth ag Aelodau mewn cyfarfod gweithgor strategaeth ar 10fed Hydref 2013 yn dilyn adroddiad i'r Pwyllgor Archwilio Cymunedau yng Ngorffennaf 2013.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod Aelodau'n gwneud sylwadau ar y cynnydd a wnaed hyd yma, yn derbyn egwyddorion y broses flaenoriaethu, ac yn cytuno y byddai rhagor o weithdai o fudd.

4. Manylion am yr Adroddiad

4.1 Perfformiad Presennol

4.1.1 Dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf, buddsoddwyd llawer mewn gwella cyflwr y ffyrdd ac mae'n bwysig bod manteision hyn yn cael eu hasesu a'u gwerthuso'n iawn. Y ddau ddull o wneud hyn yw drwy ddata SCANNER (sydd yn ei dro yn creu'r Dangosydd Perfformiad) ynghyd â'r Dangosydd Cyflwr Ffyrdd.

Dechreuodd SCANNER (Surface Condition Assessment for the National Network of Roads) ar gyfer pob dosbarthiad ffordd yn 2005 ac fe'i defnyddiwyd fel dangosydd statudol ers hynny. Cynhelir arolwg blynyddol gan un contractwr arolygu ar gyfer bob awdurdod lleol ond nid yw'n cynnwys y rhwydwaith cyfan ac nid yw'n effeithiol o gwbl o ran ffyrdd C/di-ddosbarth, sef y rhan fwyaf o'n rhwydwaith.

RCI – (Road Condition Indicator) mesur lleol yw hwn o gyflwr gweledol bob ffordd yn y sir. Mae Goruchwylwyr Priffyrdd y Cyngor yn archwilio'r priffyrdd yn rheolaidd. Atodir enghraifft o'r drefn archwilio yn Atodiad A. Fe gasglwyd y data hwn am y tro cyntaf yn 2011 a dyma'r dangosydd gorau o gyflwr ein priffyrdd gan y caiff ei ddiweddaru'n rheolaidd ac mae'n cynnwys y rhwydwaith cyfan.

4.1.2 Yn Atodiad A ceir manylion perfformiad cyffredinol Sir Ddinbych yn nhermau allbynnau Scanner ac, o ran cyd-destun, mae'n cynnwys safle cymharol y sir mewn perthynas â'n 'Grŵp Teulu'. Mae hefyd yn dangos y gwelliant parhaus o ran y RCI h.y. golwg y ffyrdd. O ran y ddau, mae'n dda cael nodi bod gwelliannau wedi'u gwneud a'u cynnal.

4.2 Proffiliau Cyllideb

4.2.1 Gwnaed y gwelliannau a amlinellwyd yn Atodiad A o ganlyniad i'r lefel sylweddol o fuddsoddiad cyfalaf yn y priffyrdd mewn blynyddoedd diweddar. Ers i Sir Ddinbych nodi yn 2009/10 bod ffyrdd yn flaenoriaeth, mae wedi buddsoddi dros £18 miliwn. Daeth peth o'r arian hwn o Fenter Benthyca Llywodraeth Leol Llywodraeth Cymru (MBLIL) (£1.6 miliwn yn y flwyddyn bresennol) sydd yn ei blwyddyn olaf ac felly, yn y tymor canolig i'r tymor hir, mae'n bosibl na fydd lefelau ariannu presennol yn cael eu cynnal.

4.2.2 Bu dyrannu'r arian hwn, yn nhermau lleoliad daearyddol a'r math o driniaeth, yn destun trafodaethau ac ymgynghori helaeth yn flynyddol. Mae'r ymagwedd hon o ran ymgysylltu â chwsmeriaid wedi ychwanegu gwerth gwirioneddol. Fel y gwelir yn y ffigyrau perfformiad, nid yw'r ymagwedd hon yn anfanteisiol i'r rhwydwaith gan ei bod yn seiliedig ar gyngor peirianyddol cadarn.

4.2.3 O ran y dyfodol, gyda'r posibilrwydd o gyllidebau llai, mae cael y ddadl wybodus hon yn dod yn hyd yn oed pwysicach a bydd cael cytuno'r Rhaglen Gyfalaf er mwyn cynnal y rhwydwaith yn iawn yn hanfodol. Bydd yr adroddiad hwn nawr yn ystyried nifer o senarios efallai y bydd Aelodau eisiau eu nodi, ynghyd â dulliau y bydd rhaid eu defnyddio i reoli'r ased er mwyn lleihau'r risg fel y mae'n dirywio.

4.3 Rheoli'r Ased

4.3.1 Bu pob awdurdod lleol yng Nghymru yn gweithio gydag ymgynghorwyr i adeiladu ar arfer dda. Mae rhan o'r gwaith hwn wedi ymwneud â'r gallu i ragweld cyflwr tebygol y rhwydwaith dros yr ugain mlynedd nesaf yn seiliedig ar ystod o broffiliau gwariant ond â phob un ohonynt yn berthnasol i'r hyn sy'n hysbys am ei gyflwr presennol. Mae Atodiad B yn dwyn ynghyd bob math o senarios tebygol ynghyd â'r hyn y gall y rhain ei olygu yn nhermau'r risg a ddaw o ganlyniad iddynt. Unwaith eto, mae'n berthnasol i nodi bod cyflwr y ffyrdd yn dirywio drwy'r amser, a'r gamp yw canfod yr amser priodol a'r dull doethaf o reoli'r risg hwn.

4.4 Blaenoriaethu'r Rhwydwaith

4.4.1 Mae rhwydwaith priffyrdd Sir Ddinbych yn 1,416 cilomedr o ran hyd ac ar yr wyneb byddai'r Ddeddf Priffyrdd yn nodi bod gennym ddyletswydd gyfreithiol i gynnal y cyfan ohono yn yr un cyflwr, a rheoli'r cyfan ohono yn yr un modd. Ond nid dyma fel y mae hi o reidrwydd, ac mae Cod Ymarfer yn bodoli sy'n ein caniatáu i amrywio'r drefn, a'r cam nesaf yw i Sir Ddinbych gytuno ar hyn y dylai'r drefn hon fod o ran rhwydwaith wedi'i flaenoriaethu a sut y dylai'r Awdurdod Priffyrdd (h.y. y ni) ei reoli. Gall Aelodau chwarae rôl allweddol yma a dros y misoedd nesaf bydd rhaid cynnal rhagor o weithdai fel y gellir trafod a chadarnhau ymagwedd y gellir ei chytuno. Mae Atodiad C yn rhoi enghraifft o sut y gellir blaenoriaethu'r rhwydwaith ond mae perygl na fydd ymagwedd rhy syml yn mynd i'r afael ag anghenion lleol felly mae ymgynghori'n hanfodol.

4.5 Blaenoriaethu'r gwaith

4.5.2 Yn ogystal, mae'r Cod Ymarfer yn rhoi opsiynau yn nhermau'r drefn gynnal ac mae hyn yn dod o fewn tri chategori cyffredinol:-

a) Pa mor aml y dylid archwilio priffordd.

b) Beth yw 'diffyg' h.y. pa mor fawr all twll yn y ffordd neu godwm fod cyn yr ystyrir fod rhaid gweithredu?

c) Pa mor hir ellid ei adael hyd nes y bydd rhaid ei hatgyweirio?

Ers Deddf Priffyrdd 1980, mae cyfraith achosion wedi gwneud rhywfaint o gynnydd o ran egluro rhai o'r pwyntiau hyn eisoes ond mae peth hyblygrwydd yn dal i fod a theimlir y dylem bellach ddiffinio'n glir beth ddylai lefel ISAF Sir Ddinbych fod o ran gwaith cynnal. Unwaith eto, yn Atodiad D ceir rhai cynigion yn y cyswllt hwn ond rhaid eu trafod ymhellach cyn y gallwn lunio polisi y gellir ei gytuno.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Mae gwella ein ffyrdd wedi ei nodi fel blaenoriaeth yng Nghynllun Corfforaethol 2012 – 17.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

Mae'r Cyngor wedi nodi'r lefel debygol o fuddsoddiad mewn ffyrdd yn y Cynllun Corfforaethol. Byddai hyn, ac unrhyw fuddsoddiad pellach, yn destun archwilio gan y Grŵp Buddsoddi Strategol ac yn rhan o'r broses o osod cyllidebau. Pwrpas yr adroddiad hwn yw caniatáu gwell methodoleg fel y gellir targedu'r gyllideb sydd ar gael (Cyfalaf a Refeniw) yn briodol.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad Effaith ar Gydraddoldeb (AEG) a gynhaliwyd mewn perthynas â'r penderfyniad hwn? Dylid atodi'r templed wedi'i chwblhau fel atodiad i'r adroddiad.

Mae'r drefn gynnal priffyrdd wedi'i chynllunio i wella diogelwch cyffredinol holl ddefnyddwyr y ffyrdd. I gefnogi amcan y cyngor o ran cydraddoldeb, mae'n bwysig gwella mynediad ffisegol i wasanaethau, cludiant, yr amgylchedd adeiledig a mannau agored a rhaid i unrhyw bolisi i'r dyfodol fynd i'r afael â'r anghenion hyn.

8. Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd gydag Archwilio ac eraill?

Mae'r adroddiad yn nodi y byddai ymgynghoriad yn cael ei gynnal yn ystod y broses o ddatblygu'r rhaglen gyfalaf ond mae'n debygol y bydd angen i'r Cyngor gadarnhau y Polisi Cynnal Priffyrdd yn gyffredinol.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

Bydd rhaid asesu effaith ariannol y broses flaenoriaethu ddiwygiedig yn fwy manwl mewn perthynas â chyllid refeniw a chyfalaf fel y mae hyn yn datblygu.

10. Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

Ceir risg i enw da'r cyngor yn gysylltiedig â'r farn gyhoeddus o gyflwr y priffyrdd yn gysylltiedig â pheidio â mynd i'r afael â materion cynnal.

Y prif risg sy'n gysylltiedig â datblygu'r rhaglen yw ein bod yn methu â chanfod neu fynd i'r afael â materion diogelwch. Caiff y risg ei leihau drwy ystyriaeth ofalus o'r amryw ddangosyddion a ddisgrifir yn yr adroddiad.

11. Pŵer i wneud y Penderfyniad

- Deddf Priffyrdd 1980
- Mae Erthygl 6.3.3 o gyfansoddiad y Cyngor yn amlinellu swyddogaethau archwilio o ran datblygu ac adolygu polisiau.

Swyddog Cyswllt:
Rheolwr Asedau a Risg
Ffôn: 01824 706875

Appendix A

The figures below show the percentage of the overall road network in each Authority which are classed as being in 'Poor' Condition i.e. requiring maintenance. With the exception of the Vale of Glamorgan we are the only Authority to be showing a year on year improvement. This is significant when it must be borne in mind that the network is always a deteriorating asset, made worse by floods, ice and snow.

	2010/11	2011/12	2012/13	**2013/14**
Carmarthenshire	11.99	15.40	17.16	**15.70**
Ceredigion	12.94	15.58	15.21	**15.60**
Conwy	9.82	9.86	9.58	**9.75**
Denbighshire	**13.10**	**11.19**	**10.05**	**9.60**
Gwynedd	5.95	6.42	7.69	**9.40**
Isle of Anglesey	10.36	11.48	11.15	**11.70**
Monmouthshire	8.09	9.57	7.77	**9.80**
Pembrokeshire	13.13	14.18	12.65	**12.00**
Powys	18.11	19.64	20.06	**20.40**
The Vale of Glamorgan	16.59	13.50	10.30	**9.90**

Summary of the Improvement in the RCI by MAG Area					
	Number of Road Sections	2011/12	2012/13	2013/14	% Improvement
Prestatyn	298	43958	33050	31320	28.7
Rhyl	397	71290	65760	62802.5	11.9
Elwy	289	50603	45011.3	42070	16.9
Denbigh	313	53721	48140	44847.5	16.5
Ruthin	335	61271	53565	51410	16.1
Dee Valley	162	21191	20766.3	19691.25	7.1
TOTAL	1794	302033	266293	252141.25	16.5

Appendix B – Sample Graphs showing the likely change in Road Condition P.I. given a range of budget scenarios.

For each chart the Year 1 Condition is the ACTUAL performance indicator for the latest available figures and these are then realistically projected forward based on the levels of funding attributed to each colour as indicated. For clarification 'Current DCC Capital Spend' is £1.4 million whereas 'Current Spend' includes the LGBI element and therefore equates to £3.5 million

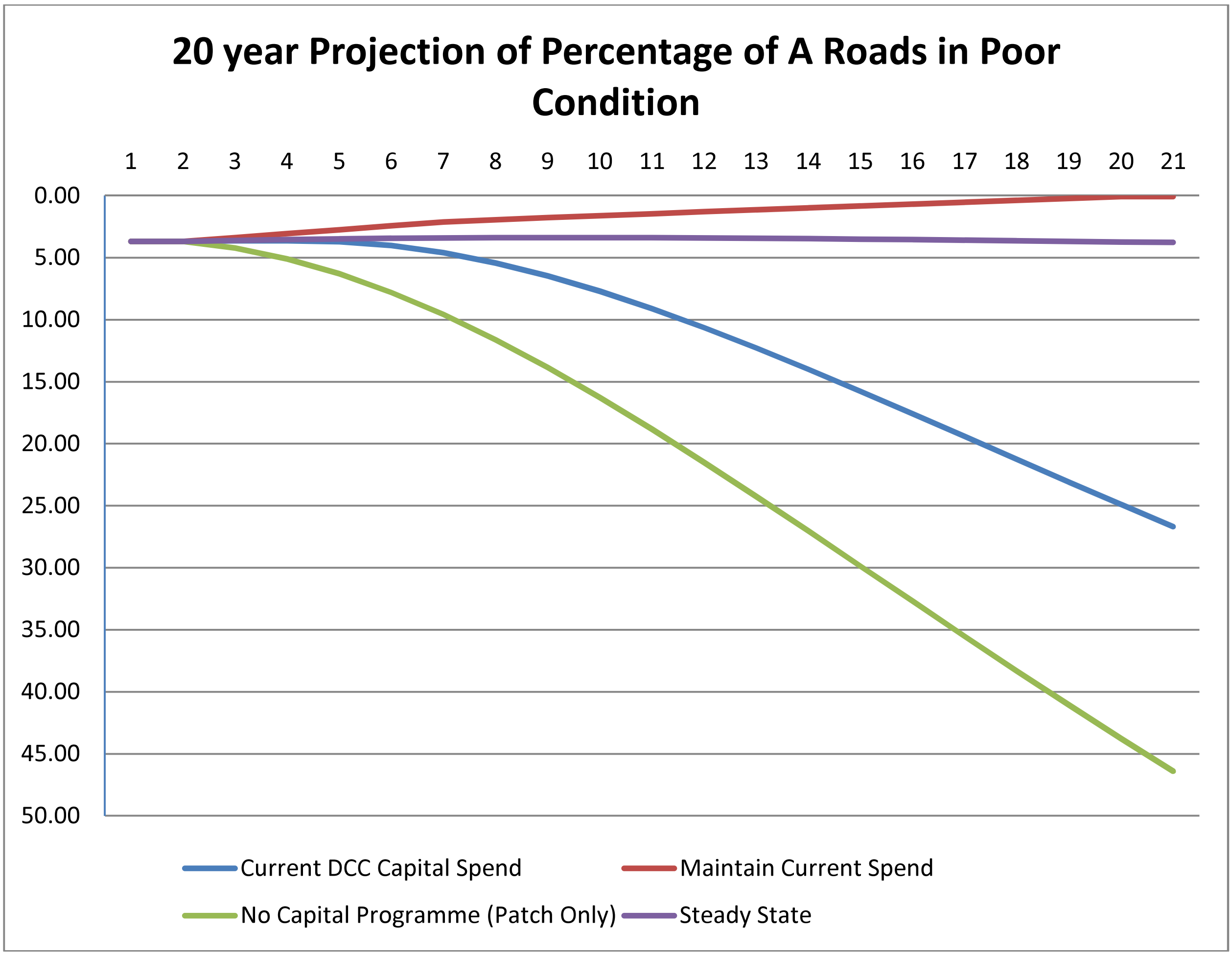

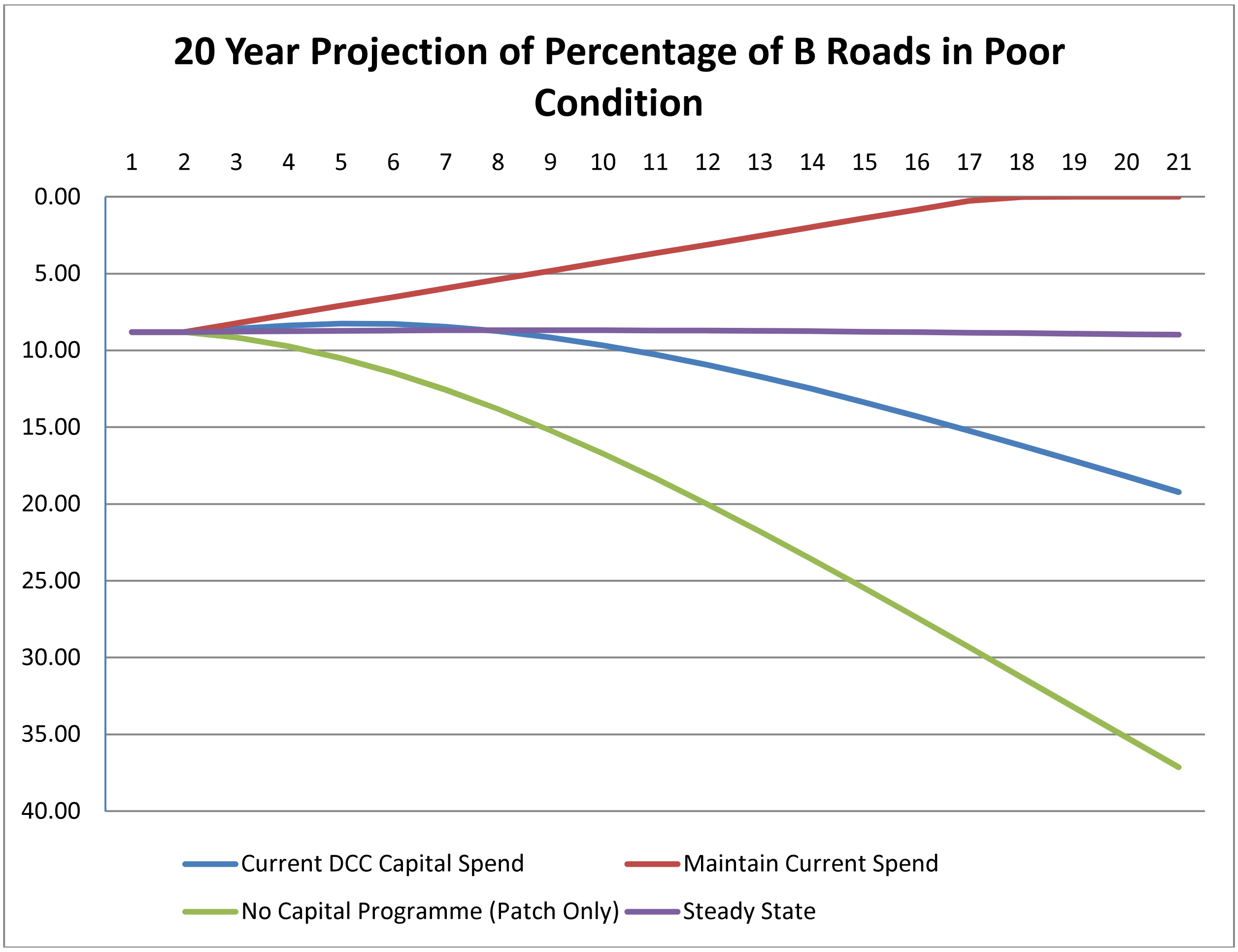
20 Year Projection of Percentage of B Roads in Poor Condition
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21
0.00
5.00
10.00
15.00
20.00
25.00
30.00
35.00
40.00
Current DCC Capital Spend
Maintain Current Spend
No Capital Programme (Patch Only)
Steady State

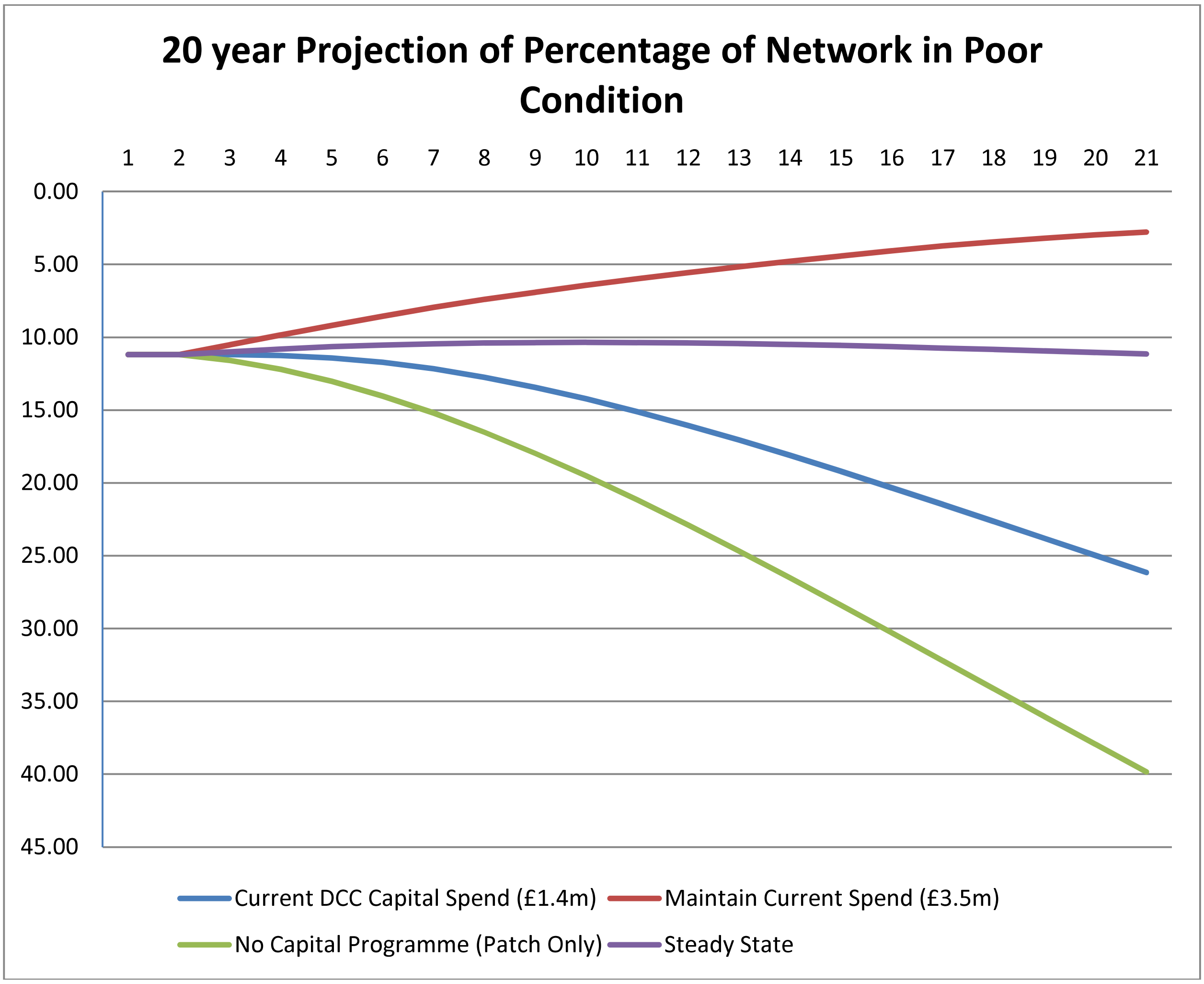

Appendix C – Suggested Carriageway Hierarchy

Category	Hierarchy Description	Type of Road – General Description	Suggested Roads in Category	Detailed Description
2	Strategic Route	Principal ‘A’ Roads between primary destinations	A547 Rhuddlan – Borth Crossroads A5104 Rhydtalog – Corwen A525 Ruthin – Wrexham boundary	Routes for fast moving long distance traffic in rural areas where speed limits are generally in excess of 40 mph
3a	Main Distributor	Major urban network and inter primary links, short to medium distance travel	Remainder of the ‘A’ Road network B5429 Rhuddlan – A55 B4401 Corwen – Gwynedd boundary	Routes between strategic routes and linking urban centres to the strategic network. In urban areas the speed limits are usually less than 40 mph
3b	Secondary Distributor	Classified Road (B and C Class) and Unclassified urban bus route	Remainder of the ‘B’ Road Network. Bryn Cwnin Road, Rhyl Lon Parcwr, Ruthin	In rural areas these roads link the larger villages and new routes to the strategic and main distributor network. In urban areas the speed limit is usually 30 mph or less
4a	Local Roads	Local Interconnecting Roads	Remainder of the Class ‘C’ Network Gellifor – B5429 Eryrys – B5430	In Rural areas these roads link smaller villages to the distributor roads. In urban areas serve residential and industrial centres
4b	Local Access Roads	Access Roads to limited number of properties	Remainder of Unclassified Road Network which are metalled	In rural areas these roads serve small settlements, may be single lane width and unsuitable for HGVs. In urban areas these are generally residential roads

Appendix D – <u>Suggested</u> defect criteria and repair times

1A TYPES OF HIGHWAY DEFECT (CARRIAGEWAYS)

The following are **<u>examples</u>** of highway defects together with a description of those classed as **Category 1 (24 hour), Category 2 (28 day), Category 3 (3 Month).**

The list is <u>not</u> exhaustive and the Inspector will need to use his or her judgement as to what is likely to be hazardous. **Category 1 (24 Hour)** defects should be made safe or repaired within a period of 24 hours of discovery.

Carriageways

Defect	**Cat 1 (24 Hour)**	**Cat 2 (28 Day)**	**Cat 3 (3month)**	**Notes**
Pothole Depressions Rutting Gap/crack Sunken ironwork	25mm deep or greater within a controlled crossing. Greater than 50mm deep elsewhere	**As Cat 3 (3 month)** unless the defect is likely to deteriorate within 28 days.	Less than 25mm deep within a pedestrian crossing. Up to but not exceeding 50mm deep elsewhere.	Repairs should be programmed if a candidate for planned resurfacing.
Debris, spillage, contamination	Diesel/oil spillage etc. if reported within working hours (9:00 to 17:00) this service is managed by Street Cleansing			Diesel/oil spillage etc. mud on road. If reported outside working this service is managed by Highways Services
Defective gully grates, manholes, service covers constituting a hazard.	Missing or collapsed covers. Broken gully grates, manholes, service covers etc. At 50mm or greater trip within the frame.	Raised or low gully grates, manhole/service covers.		Utility should be dealt with under The New Roads and Street Works Act Section 81 via the Network Management Team.
Surface water discharging across highway.	Where excess water requires signing and guarding.	**As Cat 3 (3 month)** unless the defect is likely to deteriorate within 28 days.	Minor discharge across the carriageway.	Where applicable serve notice to landowner. During Winter Maintenance the Manager needs to be informed.

Adroddiad i'r:	**Pwyllgor Archwilio Cymunedau**
Dyddiad y Cyfarfod:	**26 Mehefin 2014**
Awdur yr Adroddiad:	**Cydlynydd Archwilio**
Teitl:	**Rhaglen Waith Archwilio**

---

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

Mae'r adroddiad yn cyflwyno rhaglen gwaith i'r dyfodol y Pwyllgor Archwilio Cymunedau i'r aelodau ei hystyried.

2. Beth yw'r rheswm dros wneud yr adroddiad hwn?

Gofyn i'r Pwyllgor adolygu a chytuno ar ei raglen gwaith i'r dyfodol, a rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i aelodau ar faterion perthnasol.

3. Beth yw'r argymhellion?

Bod y Pwyllgor yn ystyried yr wybodaeth a ddarparwyd ac yn cymeradwyo, diwygio neu'n newid ei raglen waith i'r dyfodol fel y gwêl yn briodol.

4. Manylion am yr adroddiad.

4.1 Mae Erthygl 6 yng Nghyfansoddiad y Cyngor yn nodi cylch gorchwyl, swyddogaeth ac aelodaeth pob Pwyllgor Archwilio, tra bod rheolau trefniadaeth ar gyfer y pwyllgorau archwilio i'w cael yn Adran 4 o'r Cyfansoddiad.

4.2 Yn unol â Chyfansoddiad Cyngor Sir Ddinbych, mae'n rhaid i bwyllgorau archwilio baratoi rhaglen waith a'i hadolygu. Trwy adolygu a blaenoriaethu materion, gall aelodau sicrhau bod y rhaglen waith yn cyflwyno agenda a arweinir gan yr aelodau.

4.3 Arfer sydd wedi'i fabwysiadu yn Sir Ddinbych ers nifer o flynyddoedd yw bod pwyllgorau archwilio'n cyfyngu ar nifer yr adroddiadau a ystyrir mewn unrhyw gyfarfod i uchafswm o bedwar, yn ogystal ag adroddiad rhaglen waith y Pwyllgor ei hun. Amcan y dull hwn yw hwyluso trafodaeth fanwl ac effeithiol ar bob pwnc.

4.4 Gofynnir i'r Pwyllgor ystyried rhaglen waith ddrafft ar gyfer cyfarfodydd i ddod fel y nodwyd yn atodiad 1 a'i chymeradwyo, ei hadolygu neu ei diwygio yn ôl yr angen gan ystyried y canlynol:

- materion a godwyd gan aelodau'r Pwyllgor
- y materion a gyfeiriwyd atynt gan y Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio

- perthnasedd i flaenoriaethau'r Pwyllgor/Cyngor/gymuned
- Cynllun Corfforaethol y Cyngor ac Adroddiad Blynyddol y Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol
- bodloni'r llwyth gwaith
- amseroldeb
- canlyniadau
- gwybodaeth a materion allweddol i'w cynnwys mewn adroddiadau
- a fydd yr aelod Cabinet arweiniol perthnasol yn cael gwahoddiad i fod yn bresennol (gan ystyried a yw eu presenoldeb yn angenrheidiol neu'n ychwanegu gwerth). (Ym mhob achos bydd y penderfyniad hwn yn cael ei gyfleu i'r aelod arweiniol dan sylw)
- cwestiynau i'w gofyn i swyddogion / aelodau arweiniol y Cabinet

4.5 At hyn, wrth ystyried eitemau i'w cynnwys yn y rhaglen waith, efallai y byddai aelodau'n cael budd o ystyried y cwestiynau canlynol wrth benderfynu a yw eitem yn addas neu beidio:

- beth yw'r mater?
- pwy yw'r budd-ddeiliaid?
- beth sy'n cael ei ystyried mewn man arall
- beth mae angen i'r pwyllgor archwilio ei wybod? a
- pwy allai fod o gymorth?

4.6 Fel nodwyd ym mharagraff 4.2, mae Cyfansoddiad Cyngor Sir Ddinbych yn gofyn i bwyllgorau archwilio baratoi rhaglen waith ar gyfer unrhyw waith yn y dyfodol a'u bod yn adolygu'r rhaglen. Er mwyn cynorthwyo'r broses o flaenoriaethu adroddiadau, os yw'r swyddogion o'r farn fod pwnc yn haeddu'r amser i gael ei drafod ar raglen fusnes y Pwyllgor, mae'n rhaid iddynt wneud cais ffurfiol i'r Pwyllgor i ystyried derbyn adroddiad ar y pwnc hwnnw. I wneud hyn, mae'n rhaid cyflwyno 'ffurflen gynnig' sy'n nodi diben, pwysigrwydd a chanlyniadau posib yr eitem. Nid oes ffurflen gais wedi dod i law ar gyfer y cyfarfod hwn.

<u>Rhaglen Gwaith I'r Dyfodol y Cabinet</u>

4.7 Wrth benderfynu ar eu rhaglen gwaith i'r dyfodol mae'n ddefnyddiol i bwyllgorau archwilio ystyried rhaglen gwaith i'r dyfodol y Cabinet. I'r diben hwn, mae rhaglen gwaith i'r dyfodol y Cabinet wedi'i chynnwys yn Atodiad 2.

<u>Datblygiad Penderfyniadau'r Pwyllgor</u>

4.8 Yn Atodiad 3 o'r adroddiad hwn mae tabl yn crynhoi penderfyniadau diweddar y Pwyllgor ac yn cynghori'r aelodau ar ddatblygiadau yn sgil y penderfyniadau.

5. **Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio**

Dan drefniadau archwilio'r Cyngor mae Grŵp Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Archwilio (GCIGA) yn gweithredu fel pwyllgor cydlynu. Bydd cyfarfod cyntaf y flwyddyn y GCIGA ar 3 Gorffennaf.

6. **Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at y Blaenoriaethau Corfforaethol?**

Bydd archwilio effeithiol yn gymorth i'r Cyngor gynnal y blaenoriaethau corfforaethol yn unol ag anghenion cymunedau a dymuniadau trigolion. Bydd datblygu ac adolygu'r rhaglen waith gydlynol yn barhaus yn cynorthwyo'r Cyngor i fonitro ac adolygu materion polisi.

7. **Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb (EqIA) a gynhaliwyd ar y penderfyniad?**

Ni chynhaliwyd Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb er diben yr adroddiad hwn gan nad yw ystyried rhaglen waith i'r dyfodol y Pwyllgor yn debygol o gael effaith andwyol neu annheg ar bobl sy'n rhannu nodweddion sydd wedi'u diogelu.

8. **Faint fydd yn ei gostio a sut bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?**

Mae'n bosib y bydd yn rhaid i wasanaethau neilltuo amser swyddog i gynorthwyo'r Pwyllgor gyda'r eitemau a nodwyd yn y rhaglen waith a chydag unrhyw gam gweithredu yn dilyn ystyried yr eitemau hynny.

9. **Pa ymgynghoriadau a gynhaliwyd?**

Does dim angen cynnal ymgynghoriad ar yr adroddiad hwn. Fodd bynnag, mae'r adroddiad ei hun a'r ystyriaeth a roir gan y Pwyllgor i'w raglen waith ar gyfer y dyfodol yn gyfystyr ag ymgynghoriad gyda'r Pwyllgor o ran ei raglen waith.

10. **Pa risgiau sy'n bodoli ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?**

Nid oes risg wedi ei ganfod o ran y Pwyllgor yn ystyried ei raglen waith. Fodd bynnag, wrth adolygu ei raglen waith yn rheolaidd gall y Pwyllgor sicrhau bod meysydd sy'n peri pryder yn cael eu hystyried a'u harchwilio fel y maent yn dod i'r amlwg a bod argymhellion yn cael eu gwneud er mwyn mynd i'r afael â nhw.

11. **Pŵer i wneud y Penderfyniad**

Yn unol ag Erthygl 6.3.7 Cyfansoddiad y Cyngor mae'n rhaid i bwyllgorau archwilio'r Cyngor baratoi rhaglen waith a'i hadolygu.

Swyddog Cyswllt: Cydlynydd Archwilio
Rhif ffôn: (01824) 712554
E-bost: dcc_admin@denbighshire.gov.uk

Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

Note: Items entered in italics have <u>not</u> been approved for submission by the Committee. Such reports are listed here for information, pending formal approval.

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)		Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
11 September	**Cllr. David Smith**	1.	Flood Management Strategy and Flood Related Matters	To monitor the Strategy's implementation and other developments on flood related matters	Assurances that the Council is meeting its statutory and discretionary obligations with respect to flood management and protection	Wayne Hope	November 2013
	Leader and Cllr. Huw Ll. Jones *(required)*	2	Town and Area Plans Review	To consider the findings of the review into the impact of the plans	Recommendations on how to improve the plans and processes relating to them in readiness for the next set of plans and contribute towards developing the local economy	Mohammed Mehmet/Rebecca Maxwell	April 2014
	Cllr. David Smith	3.	Streetscene	To consider the Team's progress to date in delivering the Public Realm and Anti-Fouling Strategies and in keeping the County clean and tidy	Identification of any obstacles or barriers that may impede the delivery of the Council's ambitions with respect to clean and tidy streets and developing the local economy	Steve Parker	May 2014
23 October	**Cllr. David Smith**	1.	Findings of the Traffic and Parking	To consider the findings of the review	Formulation of parking and traffic management measures with a view to enhancing the economic viability of the towns and villages and assist the Council to deliver	Peter McHugh/ Mike Jones	March 2014

Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

Meeting	Lead Member(s)	Item (description / title)		Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
			Review	undertaken on traffic and parking in ten of the County's towns and villages	its corporate priority of developing the local economy		
4 December	**[Cllr. David Smith]**	1.	Draft Caravan Sites Strategy for Denbighshire	To seek members' observations on the draft Caravan Sites Strategy for the county	The development of a strong and deliverable strategy that will support the Council's priority of developing the local economy whilst safeguarding vulnerable people through robust planning and licensing measures	Graham Boase/Paul Mead	May 2014
29 January 2015		1.	Housing Related Support for Older People	To monitor the effectiveness of the new Supporting Independent Living Service	(i) an evaluation of the effectiveness of the new service in assisting and supporting vulnerable people to live independently in the community; and (ii) Examination of the proposed procurement model for purchasing future SIL services	Peter McHugh/Katie Newe/John Sweeney	May 2014
12 March		1.					
23 April		1.					

Communities Scrutiny Committee Forward Work Plan

Future Issues

Item (description / title)	Purpose of report	Expected Outcomes	Author	Date Entered
Revised Procurement Procedures **[Cllr. Julian Thompson-Hill]**	To present revised procurement and contract management procedures for large capital investment programmes	Stringent contract management, quality and monitoring procedures for large capital programmes which stipulate that respect shall be shown to all parties, and which stipulate the roles and responsibilities of all concerned. The procedures should encourage the employment of local contractors/sub-contractors with a view to developing the local economy.	Paul McGrady (Peter McHugh)	May 2014
Community Infrastructure Levy (CIL)	To outline the proposals for implementing the CIL in Denbighshire	The development of an appropriate and effective CIL scheme for the County	Graham Boase/Angela Loftus	February 2013

For future years

Information/Consultation Reports

Information / Consultation	Item (description / title)	Purpose of report	Author	Date Entered
Information (June 2014)	Procurement	To outline the Council's current procurement practices and identify areas that require strengthening to realise value for money and deliver the corporate priorities	Paul McGrady	May 2014
Quarterly Information (Sept/Dec/Mar/June)	Rhyl Going Forward	To brief the Committee on the progress in delivering the Programme and its	Mark Dixon	May 2014

		associated workstreams and projects, and to highlight to members areas of concern or slippages		

Note for officers – Committee Report Deadlines

Meeting	**Deadline**	Meeting	**Deadline**	Meeting	**Deadline**
11 September	**28 August**	23 October	**9 October**	23 October	**9 October**

Communities Scrutiny Work Programme.doc

11/06/14 RhE

Cabinet Forward Work Plan

Appendix 2

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
29 July	1	Finance Report Update	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Cllr Julian Thompson-Hill / Paul McGrady
	2	Modernising Education Programme – Future Proposals	To review progress to date and to identify future priority areas for investment.	Tbc	Cllr Eryl Williams / Jackie Walley
	3	Rhyl High School	To seek authority to award the construction contract for the new school	Yes	Cllr Eryl Williams / Sian Lloyd Price
	4	West Rhyl Green Space Development	To award a tender.	Yes	Cllr Hugh Evans / Carol Evans
	5	Denbighshire's Local Flood Risk Management Strategy	To approve the strategy for submission to the Welsh Government	Yes	Cllr David Smith / Wayne Hope
	6	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
2 September	1	Finance Report Update	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Cllr Julian Thompson-Hill / Paul McGrady

Cabinet Forward Work Plan

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
	2	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
30 September	1	Finance Report Update	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Cllr Julian Thompson-Hill / Paul McGrady
	2	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
28 October	1	Finance Report Update	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Cllr Julian Thompson-Hill / Paul McGrady
	2	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
25 November	1	Tenancy Terms and Conditions and Service Charges	To consider updated tenancy terms and conditions and charges for additional landlord services	Tbc	Cllr Hugh Irving / Stephen Collins
	2	Finance Report Update	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Cllr Julian Thompson-Hill / Paul McGrady

Cabinet Forward Work Plan

Meeting	Item (description / title)		Purpose of report	Cabinet Decision required (yes/no)	Author – Lead member and contact officer
	3	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator
16 December	1	Finance Report Update	To update Cabinet on the current financial position of the Council	Tbc	Cllr Julian Thompson-Hill / Paul McGrady
	2	Items from Scrutiny Committees	To consider any issues raised by Scrutiny for Cabinet's attention	Tbc	Scrutiny Coordinator

<u>Note for officers – Cabinet Report Deadlines</u>

Meeting	***Deadline***	*Meeting*	***Deadline***	*Meeting*	***Deadline***
July	***15 July***				

<u>Updated 03/06/14 - KEJ</u>

Cabinet Forward Work Programme.doc

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag

Appendix 3

Progress with Committee Resolutions

Date of Meeting	Item number and title	Resolution	Progress
15 May 2014	**6. Housing Related Support for Older People in Denbighshire**	**RESOLVED** that, subject to the above observations, to support the approach being taken to deliver housing related support to older people in the county.	See appendix 1 – a monitoring report on the effectiveness of the Supporting Independent Living Service scheduled into the Committee's forward work programme for January 2015
	7. Council Housing Stock Refurbishment Programme	***RESOLVED*** *that on all future housing refurbishment contracts –* *(a) subject to the above observations, to note the lessons learned from the Welsh Housing Quality Standards Programme;* *(b) work be undertaken to strengthen procurement procedures with respect to big capital investment programmes and that the work also include strengthening contract management, contract quality and contract monitoring procedures;* *(c) future contracts stipulate a requirement that contractors respect tenants' property and privacy;* *(d) the revised procedure clearly define the parties' roles and responsibility;* *(e) all future invitations to tender for contracts*	

		should include, wherever possible, a requirement to employ local contractors or sub-contractors with a view to developing the local economy; *(f) a briefing note be prepared for members outlining the current procurement process and advising on how the process will be strengthened in the future, and* *(g) the proposed revised contract monitoring and contract management procedure be presented to the Committee for observations in due course.*	The Committee's recommendations were communicated to officers and a report presenting the revised Procurement Procedures will be presented to the Committee in due course
	8. Corporate Communications Strategy	***RESOLVED** that –* *(a) subject to the resolution of the above matters, to note the progress made on the Year 1 Action Plan;* *(b) the issues identified above be included in the Year 2 Action Plan, and* *(c) to support the draft protocol on communicating with members pending its approval by the Senior Leadership Team and that the protocol once approved be drawn to the attention of staff.*	The Committee's support for the draft protocol has been communicated to the relevant officers
	9. Better Regulation of Caravan Sites	***RESOLVED** that subject to the above observations, to note the direction of the project and that the draft Caravan Sites Strategy Framework be presented to the Committee in due course for examination.*	Presentation of the draft Strategy has been scheduled into the Committee's forward work programme for December 2014 – see appendix 1
	10. Rhyl Going Forward Programme	***RESOLVED** that subject to the above observations, to note the progress made and request that future*	The first quarterly information report is scheduled for circulation to members

	Quarterly Report	*reports on the Rhyl Going Forward Programme be submitted to the Committee on a quarterly basis as an information report with a provision for the Committee to call the Programme in for scrutiny if areas of concern come to light.*	during September 2014 and every quarter thereafter
	11. Scrutiny Work Programme	***RESOLVED** that –* *(a) subject to the above and any other amendments agreed during the meeting the forward work programme as detailed in Appendix 1 to the report be approved, and* *(b) the Committee's Scrutiny Representatives on the Service Challenge Groups and School Standards Monitoring Group be re-appointed.*	Information on the Committee's representative for each group has been communicated to relevant officers

Mae tudalen hwn yn fwriadol wag